

ΕΛΣΤΑΤ
Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης
Στατιστικού Προγράμματος
2014

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα Ετήσια Έκθεση, η ΕΛΣΤΑΤ κάνει τον απολογισμό των δραστηριοτήτων της για το 2014. Εκτός από τις δραστηριότητες που αφορούν στις στατιστικές έρευνες και εργασίες, οι οποίες περιγράφονται στο Στατιστικό Πρόγραμμα Εργασιών του 2014, οι κατωτέρω Ενότητες αυτής της Ετήσιας Έκθεσης Αξιολόγησης περιέχουν, επίσης, πληροφορίες για τα μείζονα στατιστικά θέματα του 2014.

Η ΕΛΣΤΑΤ συνέχισε να δίνει και το 2014 έμφαση στους ακόλουθους 4 βασικούς άξονες:

- α) Βελτίωση και συνεχής διασφάλιση της ποιότητας και αξιοπιστίας των στατιστικών μέσω της πιστής εφαρμογής του ισχύοντος κάθε φορά ελληνικού και ευρωπαϊκού στατιστικού νομοθετικού πλαισίου για τις στατιστικές, ακολουθώντας τα υψηλότερα ευρωπαϊκά και διεθνή στατιστικά πρότυπα.
- β) Χρηστική διακυβέρνηση της Στατιστικής Υπηρεσίας, με συνεχή αναβάθμιση των διαδικασιών για την παραγωγή στατιστικών μέσω της εφαρμογής καθορισμένων και διαφανών κανόνων.
- γ) Ανταπόκριση στις ανάγκες των χρηστών, καθώς και συνεργασία με άλλους παραγωγούς στατιστικών δεδομένων, με σκοπό τη βελτίωση των στατιστικών.
- δ) Εντατικοποίηση της συνεργασίας και της ανάληψης δράσεων μέσα στην ευρωπαϊκή και διεθνή στατιστική κοινότητα.

Η ΕΛΣΤΑΤ συνέχισε το 2014 τις ενέργειές της για τη διασφάλιση και περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών της και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των χρηστών σε αυτές, μέσω της πιστής εφαρμογής του ελληνικού και του ευρωπαϊκού στατιστικού νομοθετικού πλαισίου. Πολλές από τις ανωτέρω ενέργειες έγιναν στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης (Joint Overall Statistical Greek Action Plan – JOSGAP). Επισημαίνεται, όμως, ότι η διασφάλιση και περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών θα μπορούσε να είχε διευκολυνθεί με την πλήρη τήρηση της Δέσμευσης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές που υπογράφηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση τον Φεβρουάριο του 2012.

Στα σημαντικά γεγονότα του 2014 περιλαμβάνονται: α) η ανάληψη, τον Ιανουάριο του 2014, από την ΕΛΣΤΑΤ της προεδρίας της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου για τις Στατιστικές (Council Working Party on Statistics – CWPS) και η επιτυχημένη άσκηση των σχετικών καθηκόντων, β) η εφαρμογή εκτενούς προγράμματος εργασιών, με την υποστήριξη της Eurostat, για την εφαρμογή του νέου Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών ESA 2010 και η δημοσιοποίηση των νέων αποτελεσμάτων τον Οκτώβριο του 2014 και γ) ο συντονισμός από την ΕΛΣΤΑΤ των εργασιών, σε εθνικό επίπεδο, για τη διενέργεια, τον Νοέμβριο του 2014 στη Χώρα μας της επιθεώρησης (peer review) εφαρμογής των αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές (ΚΟΠ), στο πλαίσιο αντίστοιχων επιθεωρήσεων που οργανώνονται από τη Eurostat σε όλα τα κράτη μέλη, για την εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης των Στατιστικών Αρχών των κρατών μελών που παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές με τις αρχές του ΚΟΠ. Επιπλέον, δύο γεγονότα που αξίζει να σημειωθούν είναι η συνέχιση από την ΕΛΣΤΑΤ, εντός του 2014, της διαδικασίας πιστοποίησης ως «επίσημων» των στατιστικών που παράγονται από τους λοιπούς φορείς του ΕΛΣΣ, με την πραγματοποίηση της 2ης πιλοτικής άσκησης πιστοποίησης και η έναρξη εργασιών για την εσωτερική διαδικασία αξιολογήσεων των Διευθύνσεων της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με τις αρχές του ΚΟΠ.

Δεδομένων των ανωτέρω, το 2014 ήταν για την ΕΛΣΤΑΤ μία ακόμη επιτυχημένη χρονιά, τόσο στον τομέα της διεκπεραίωσης των στατιστικών εργασιών της και της διασφάλισης της ποιότητάς τους όσο και στο πλαίσιο της εδραίωσης της εμπιστοσύνης των χρηστών στις παραγόμενες στατιστικές της και της καθιέρωσης του ενεργού της ρόλου μέσα στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα, παρά τις συνεχιζόμενες δυσμενείς συνθήκες, όσον αφορά στο εξωτερικό περιβάλλον που αντιμετώπισε.

B. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ

1. Διενέργεια επιθεώρησης (peer review) για την εφαρμογή του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές

Η Eurostat οργανώνει κατά το χρονικό διάστημα Αύγουστος 2014 – Ιούλιος 2015 έναν δεύτερο γύρο επιθεωρήσεων (peer reviews), μετά τον πρώτο γύρο επιθεωρήσεων που έλαβε χώρα κατά τη διετία 2007 – 2008, σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης των Στατιστικών Αρχών που παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές με τις 15 αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές. Οι επιθεωρήσεις του δεύτερου γύρου έχουν τρεις βασικές διαφορές από αυτές του πρώτου γύρου:

- α) στις Στατιστικές Αρχές που επιθεωρούνται περιλαμβάνονται, εκτός των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών, και άλλες εθνικές Αρχές (μέχρι 3) που παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές,
- β) αξιολογείται η συμμόρφωση των επιθεωρούμενων Στατιστικών Αρχών με όλες τις αρχές του ΚΟΠ και
- γ) αξιολογείται, επίσης, ο συντονιστικός ρόλος των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών εντός των αντίστοιχων εθνικών Στατιστικών Συστημάτων, καθώς και η συνεργασία μέσα στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 17 – 21 Νοεμβρίου 2014 στη Χώρα μας η σχετική επιθεώρηση από ομάδα επιθεωρητών του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος. Εκτός της ΕΛΣΤΑΤ, έλαβαν μέρος στην επιθεώρηση άλλες 3 εθνικές Αρχές, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και το Υπουργείο Οικονομικών.

Τις εργασίες για την προετοιμασία της επιθεώρησης συντόνισε επιτυχώς, σε εθνικό επίπεδο, ειδική συντονιστική ομάδα που συγκροτήθηκε στην ΕΛΣΤΑΤ. Η εν λόγω ομάδα μερίμνησε: α) για τη συγκέντρωση και διαβίβαση στους επιθεωρητές του υλικού για την επιθεώρηση (ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης (self-assessment questionnaires) της ΕΛΣΤΑΤ και των τριών προαναφερθεισών εθνικών Αρχών, ερωτηματολόγιο για τον συντονισμό μέσα στο ΕΛΣΣ και ερωτηματολόγιο για τη συνεργασία στο ΕΣΣ, καθώς και άλλου υποστηρικτικού υλικού τεκμηρίωσης) και β) για την υποστήριξη διεκπεραίωσης της ημερήσιας διάταξης της αποστολής της ομάδας αξιολόγησης στην Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια της πενθήμερης επίσκεψής της στην ΕΛΣΤΑΤ για τη διενέργεια της επιθεώρησης, η ομάδα των επιθεωρητών είχε συναντήσεις με την ανώτατη ηγεσία της ΕΛΣΤΑΤ, με άλλα αρμόδια στελέχη, καθώς και με νεοπροσληφθέν προσωπικό της. Είχε, επίσης, συναντήσεις με εκπροσώπους των 3 επιθεωρούμενων εθνικών Αρχών, με διάφορες κατηγορίες χρηστών των στατιστικών που παράγει η ΕΛΣΤΑΤ, όπως εκπροσώπους των φορέων του δημοσίου, των ελληνικών και διεθνών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, διεθνών και ευρωπαϊκών θεσμών και με εκπροσώπους βασικών παρόχων δεδομένων στην ΕΛΣΤΑΤ για την παραγωγή στατιστικών.

2. Πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ

Σε συνέχεια της διαδικασίας πιστοποίησης των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ, που ξεκίνησε το 2013 με τη διενέργεια της 1ης πιλοτικής πιστοποίησης σε 3 Διευθύνσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), κατά το 2014 διενεργήθηκε η 2η πιλοτική πιστοποίηση στο Υπουργείο Οικονομικών με την τεχνική υποστήριξη εμπειρογνώμονα (από την αρμόδια για πιστοποιήσεις Υπηρεσία του Ηνωμένου Βασιλείου – UK Statistics Authority) σε θέματα αξιολόγησης και πιστοποίησης στατιστικών.

Με βάση την αποκομισθείσα εμπειρία στις δύο πιλοτικές πιστοποιήσεις, η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε, εντός του 2014, ένα τελικό σχέδιο του βασικού εγγράφου για την πιστοποίηση «Παρουσίαση των

αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος», το οποίο παρουσιάστηκε στη σύσκεψη του Συμβουλίου του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΛΣΣ), που έλαβε χώρα τον Δεκέμβριο του 2014.

3. Εσωτερική αξιολόγηση της ΕΛΣΤΑΤ

Εντός του 2014 άρχισαν οι εργασίες για την αξιολόγηση εφαρμογής των αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές από τις Διευθύνσεις της ΕΛΣΤΑΤ και έγιναν οι πρώτες αξιολογήσεις. Η αρχή έγινε με τις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικών Ερευνών. Καταρτίστηκε το ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης, το οποίο συμπληρώνεται από τις αξιολογούμενες Διευθύνσεις, και συγκροτήθηκαν 7 εξαμελείς ομάδες αξιολόγησης –μία ομάδα αξιολόγησης για κάθε Διεύθυνση– οι οποίες ανέλαβαν την εργασία αυτή.

Για την πραγματοποίηση των αξιολογήσεων οι ανωτέρω ομάδες έλαβαν υπόψη τους τις απαντήσεις των Διευθύνσεων στο ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης, το υλικό τεκμηρίωσης που συνόδευε το ερωτηματολόγιο, καθώς και τις διευκρινίσεις και συμπληρωματικές πληροφορίες που παρείχαν σε αυτές αρμόδιοι υπάλληλοι των Διευθύνσεων κατά τις προγραμματισθείσες, για τον σκοπό αυτό, επισκέψεις των ομάδων στις Διευθύνσεις.

Το έργο κάθε ομάδας αξιολόγησης ολοκληρωνόταν με τη σύνταξη μίας Έκθεσης Αξιολόγησης και την παρουσίασή της στην Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ (βλ. Ενότητα Γ), προκειμένου να συζητηθούν και προσδιοριστούν οι αναγκαίες, κατά περίπτωση, βελτιωτικές δράσεις.

4. Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές

Με τη Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές που υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 2012, αφού εγκρίθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων με τον Νόμο 4051/2012⁽¹⁾, η Ελληνική Κυβέρνηση δεσμεύτηκε να λάβει τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία της ΕΛΣΤΑΤ, οι δε στατιστικές να είναι ακριβείς, αξιόπιστες και να ακολουθούν τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή πρότυπα ποιότητας.

Μεταξύ των μέτρων που δεσμεύτηκε να λάβει η Ελληνική Κυβέρνηση περιλαμβάνεται: α) η παροχή στους φορείς του ΕΛΣΣ επαρκών ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, προκειμένου να μπορούν να παρέχουν υψηλής ποιότητας στατιστικές στους χρήστες, σύμφωνα με όλες τις εθνικές και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις τους και β) η διασφάλιση πλήρους και έγκαιρης πρόσβασης σε πηγές διοικητικών δεδομένων και παροχή διοικητικών στοιχείων σύμφωνα με τον Στατιστικό Νόμο.

Πέραν των ανωτέρω συγκεκριμένων μέτρων, η Ελληνική Κυβέρνηση δεσμεύτηκε:

- να σέβεται πλήρως τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα για την ποιότητα των στατιστικών στοιχείων και συγκεκριμένα τις αρχές του ΚΟΠ,
- να εγγυάται και να προασπίζεται την επαγγελματική ανεξαρτησία του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος, και ειδικότερα της ΕΛΣΤΑΤ, και να την προάγει στην κοινωνία με κατάλληλη επικοινωνία,
- να υποστηρίζει την ΕΛΣΤΑΤ στη διατήρηση της εμπιστοσύνης της κοινωνίας στις στατιστικές της Ελλάδος και να τις προασπίζεται ενάντια σε κάθε προσπάθεια υπονόμησης της αξιοπιστίας τους.

Ωστόσο, οι ανωτέρω δεσμεύσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης συνέχισαν να μην τηρούνται επαρκώς το 2014. Πιο συγκεκριμένα, εξακολούθησαν: η μη πλήρης εφαρμογή στην πράξη της παροχής στην

(1) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/Annex_signed_CoC.pdf
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/Law4051_2012_06082014.pdf

ΕΛΣΤΑΤ επαρκών ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, η ύπαρξη εμποδίων στην πρόσβαση σε κρίσιμα δεδομένα διοικητικών πηγών, ενώ ανέκλυψε και εμπόδιο στην παροχή στοιχείων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Παράλληλα, εξακολούθησαν να συμβαίνουν γεγονότα στο εξωτερικό περιβάλλον της ΕΛΣΤΑΤ, τα οποία υπονομεύουν σημαντικά την επαγγελματική της ανεξαρτησία και την εμπιστοσύνη στις στατιστικές της στην κοινωνία, χωρίς να παρασχεθεί η προβλεπόμενη στη Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές υποστήριξη και υπεράσπιση από τη μεριά της Ελληνικής Κυβέρνησης. Μεταξύ των γεγονότων αυτών, πρωτεύουσα θέση κατείχαν οι συνεχιζόμενες και μακροχρόνιες δικαστικές διαδικασίες κατά του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ και δύο ανώτερων στελεχών της Αρχής σχετικά με τη δήθεν διόγκωση, «σε συμφωνία με τη Eurostat», των στοιχείων του δημοσιονομικού ελλείμματος του 2009. Οι διαδικασίες αυτές, οι οποίες ξεκίνησαν το 2011, συνεχίστηκαν και το 2014, παρά το γεγονός ότι οι σχετικές στατιστικές είχαν επανειλημμένα (εννέα (9) φορές μέχρι το τέλος του 2014), υποστεί τους ελέγχους ποιότητας που εφαρμόζονται από τον αρμόδιο ευρωπαϊκό φορέα, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 479/2009 για τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με την ενωσιακή νομοθεσία και είναι πλήρως αποδεκτές, τόσο από τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς όσο και από τις αγορές.

Η ανάγκη για την τήρηση από την Ελληνική Κυβέρνηση των δεσμεύσεών της για: α) πλήρη εφαρμογή στην πράξη της επαγγελματικής ανεξαρτησίας της ΕΛΣΤΑΤ, με τη σαφή και ενεργό στήριξη της Κυβέρνησης, β) άρση όλων των εμποδίων για την πλήρη πρόσβαση της ΕΛΣΤΑΤ σε διοικητικά δεδομένα και γ) παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ επαρκών ανθρώπινων και οικονομικών πόρων για την υλοποίηση του Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών της και τη διασφάλιση της αυτονομίας της στη διαχείριση των ανωτέρω πόρων, επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, στην ετήσια έκθεση για το 2014 της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ορθής Πρακτικής⁽²⁾ του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (όπως και στην αντίστοιχη έκθεση της Επιτροπής για το 2013⁽³⁾).

Η ανάγκη της πλήρους υποστήριξης από τις Ελληνικές Αρχές της επαγγελματικής ανεξαρτησίας της ΕΛΣΤΑΤ υπογραμμίζεται, μεταξύ άλλων, στη Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλευτικού Φορέα για τη Διακυβέρνηση στον Τομέα της Στατιστικής (ESGAB) που εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2015⁽⁴⁾ και στη Δήλωση των Μελών του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC) που εκδόθηκε τον Μάιο του 2015⁽⁵⁾ (όπως είχε συμβεί και σε ανακοίνωσή τους τον Φεβρουάριο του 2013⁽⁶⁾).

5. Κοινό Συνολικό Σχέδιο Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές

Συνεχίστηκαν, μέσα στο 2014, οι ενέργειες της ΕΛΣΤΑΤ για την υλοποίηση των δράσεων του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (JOSGAP), όπως αυτές διαμορφώθηκαν μετά την προσθήκη το 2012 βελτιωτικών δράσεων (improvement actions) που περιλαμβάνονται στη Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές.

Πολλές από τις δράσεις των τριών πυλώνων Α, Β και C του JOSGAP είχαν ήδη υλοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2013. Από τις υπολειπόμενες δράσεις, ορισμένες σημείωσαν πρόοδο μέσα στο 2014, ενώ για κάποιες δράσεις η πρόοδος δεν ήταν η αναμενόμενη, λόγω, κυρίως, εξωγενών παραγόντων. Ιδιαίτερα, όσον αφορά στις υπολειπόμενες δράσεις του πυλώνα C του JOSGAP, οι οποίες εστιάζονται στη βελτίωση της ποιότητας των ελληνικών δημοσιονομικών στατιστικών της Χώρας, όλες οι δράσεις

(2) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/report_adv_2014_GR.pdf
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/report_adv_2014_EN.pdf

(3) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/report_adv_2013_GR.pdf
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/report_adv_2013_EN.pdf

(4) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/Opinion_%20ESGAB_24032015_GR.pdf
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/Opinion_%20ESGAB_24032015_EN.pdf

(5) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/NWS_ESSC_27052015_EN_0.pdf
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/NWS_ESSC_27052015_GR.pdf

(6) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/ESS_STATEMENT_GREECE_2013_GR.pdf

αρμοδιότητας της ΕΛΣΤΑΤ, πλην μίας που αφορά στην ταξινόμηση των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου που εποπτεύονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και εξαρτάται από την παροχή στοιχείων από τους εμπλεκόμενους φορείς στην ΕΛΣΤΑΤ, ολοκληρώθηκαν εντός του 2014. Αποτέλεσμα της υλοποίησης των δράσεων του πυλώνα C ήταν η σταθεροποίηση, ήδη από το 2012, των τεχνικών συνθηκών για την παραγωγή ποιοτικών και αξιόπιστων δημοσιονομικών στατιστικών, με συνέπεια τη δημοσίευση τον Οκτώβριο του 2014, χωρίς επιφυλάξεις από τη Eurostat, στο πλαίσιο της εξαμηνιαίας Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ), για ένατη συνεχή φορά, από τον Νοέμβριο του 2010, των Ετήσιων Ελληνικών Δημοσιονομικών Στατιστικών. Η δημοσίευση από τον Νοέμβριο του 2010 των στατιστικών στοιχείων του ελλείμματος και του χρέους της Ελλάδος, χωρίς επιφυλάξεις, καταδεικνύει τη σταθερή και εδραιωμένη πλέον αποδοχή των δημοσιονομικών στατιστικών που καταρτίζονται από την ΕΛΣΤΑΤ ως στατιστικών στοιχείων που ικανοποιούν πλήρως τους κανόνες και τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και καταρτίζονται σύμφωνα με τα διεθνή στατιστικά πρότυπα γενικότερα, επιβεβαιώνει δε τις συστηματικές προσπάθειες που έχουν γίνει από την ΕΛΣΤΑΤ για την παραγωγή σταθερά αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων. Το γεγονός αυτό αποτελεί μια σημαντική σειρά επιτυχιών για την Ελλάδα και έχει συμβάλει στην οικοδόμηση ενός πολύ σημαντικού, και χωρίς προηγούμενο, «track record» για την αξιοπιστία των δημοσιονομικών στοιχείων της Ελλάδος.

Από τις υπολειπόμενες δράσεις του πυλώνα A του JOSGAP, οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου του ΕΛΣΣ, επιτεύχθηκε περαιτέρω πρόοδος στο θέμα της θέσπισης του νέου Οργανισμού της ΕΛΣΤΑΤ, καίτοι με πιο αργό ρυθμό από ότι ήταν επιθυμητό, λόγω της μεγάλης στενότητας ανθρωπίνων πόρων. Πιο συγκεκριμένα, εντός του 2014, ετοιμάστηκε ένα προχωρημένο σχέδιο του Οργανισμού, με βάση, μεταξύ άλλων, το αποτέλεσμα εργασίας που πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Συντονισμού και Προγραμματισμού της ΕΛΣΤΑΤ και αφορούσε στην καταγραφή όλων των καθηκόντων των υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ και του αντίστοιχου μέσου χρόνου (σε ώρες) της ημερήσιας απασχόλησής τους μίας 12μηνιαίας χρονικής περιόδου.

Ωστόσο, κάποιες άλλες δράσεις του πυλώνα A, αρμοδιότητας της Κυβέρνησης, οι οποίες αναφέρονται στη συνεχή υλοποίηση της Δέσμευσης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές και αφορούν στη διαχρονική υποστήριξη της λειτουργίας της ΕΛΣΤΑΤ, είχαν –όπως αναφέρθηκε ανωτέρω– μη επαρκή εξέλιξη κατά το 2014.

Όσον αφορά στις δράσεις του πυλώνα B του JOSGAP, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση των διαδικασιών και υποδομών για την παραγωγή των στατιστικών της Χώρας, μέσω ενός προγράμματος μεσοπρόθεσμης, ως επί το πλείστον, τεχνικής υποστήριξης που παρέχεται στην ΕΛΣΤΑΤ από τη Eurostat, συνεχίστηκε, εντός του 2014, για ορισμένες εξ αυτών η παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ τεχνικών συμβουλών από εμπειρογνώμονες του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος. Πρόκειται για τις δράσεις που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων, στη βελτίωση του στατιστικού Μητρώου Οχημάτων, στην πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ (βλ. Εδάφιο 2, ανωτέρω), στην αναβάθμιση των Τομεακών Εθνικών Λογαριασμών και των Τριμηνιαίων και Ετήσιων Εθνικών Λογαριασμών, στη βελτίωση των μέτρων τιμών και όγκου και στη βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Εξωτερικού Εμπορίου. Επίσης, για ορισμένες από τις δράσεις του πυλώνα B (βελτίωση του Γεωργικού Μητρώου και βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Περιβάλλοντος) σημειώθηκε κάποια πρόοδος στον τομέα της συνεργασίας με φορείς που έχουν στη διάθεσή τους διοικητικές πηγές δεδομένων, καθώς και με άλλους παραγωγούς στατιστικών στοιχείων.

Πιο συγκεκριμένα, εντός του 2014 σημειώθηκε πρόοδος, όσον αφορά στις ανωτέρω δράσεις του πυλώνα B, στα ακόλουθα:

- Αναφορικά με το έργο για την **αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Επιχειρήσεων** που παράγει η ΕΛΣΤΑΤ, υπήρξε συνεργασία διαφόρων Τμημάτων και Διευθύνσεων της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο μίας άσκησης μεγάλης κλίμακας για την αξιολόγηση της ποιότητας όλων των Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων (SBS).

Όσον αφορά στη βελτίωση των Στατιστικών Επιχειρήσεων μέσω της πρόσβασης της ΕΛΣΤΑΤ σε φορολογικά στοιχεία επιχειρήσεων, ίσχυσαν τα ακόλουθα:

Από τον Νοέμβριο του 2011 εκκρεμούσε η πρόσβαση της ΕΛΣΤΑΤ σε φορολογικά στοιχεία επιχειρήσεων, τα οποία ήταν απαραίτητα για την κατάρτιση πιο έγκαιρων και ποιοτικών στατιστικών επιχειρήσεων, παρά τα προβλεπόμενα, μεταξύ άλλων, στον Στατιστικό Νόμο της Χώρας και σε σχετικό μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Υπουργείου Οικονομικών που υπεγράφη τον Νοέμβριο του 2011. Λόγω επίκλησης από το Υπουργείο Οικονομικών του Φορολογικού Νόμου (περί φορολογικού απορρήτου) για τη μη παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ πρόσβασης στα στοιχεία, κατά το 2ο τρίμηνο του 2014 τελικά τροποποιήθηκε ο Φορολογικός Νόμος και επετράπη ρητά στην ΕΛΣΤΑΤ να έχει πρόσβαση σε απόρρητα φορολογικά στοιχεία αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς. Παράλληλα, τον Απρίλιο του 2014 υπογράφηκε επικαιροποιημένο μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών, της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών και του ΙΚΑ, για τη διαβίβαση των στοιχείων στην ΕΛΣΤΑΤ.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, η ΕΛΣΤΑΤ ξεκίνησε άμεσα τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την υποδοχή των στοιχείων, καταρτίζοντας: α) Σχέδιο Υλοποίησης, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα του επικαιροποιημένου μνημονίου, κατόπιν λήψης σχολίων από τους εμπλεκόμενους φορείς και β) Κανονισμό για τη χρήση των διοικητικών στοιχείων για την κατάρτιση στατιστικών και πολιτική ασφαλείας. Παράλληλα, προέβη, με τη συνδρομή εμπειρογνώμονα, στην προετοιμασία όλων των βημάτων ώστε να είναι έτοιμη για την παραγωγή Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων από τα φορολογικά στοιχεία. Κατόπιν τούτων, η ΕΛΣΤΑΤ υπέβαλε αίτημα στο Υπουργείο Οικονομικών (ΓΓΠΣ και ΓΓΔΕ) για πληροφόρηση σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των στοιχείων (μέγεθος, όγκος κλπ.), προκειμένου να προβεί στη δημιουργία της ειδικής βάσης δεδομένων για την ασφαλή υποδοχή, αποθήρευση και επεξεργασία των στοιχείων. Παρά τις πολλές προσπάθειες της ΕΛΣΤΑΤ, από τον Αύγουστο του 2014, το Υπουργείο Οικονομικών δεν ανταποκρίθηκε στο ανωτέρω αίτημα, θέτοντας μάλιστα υπό ρητή αμφισβήτηση τη δυνατότητα πρόσβασης της ΕΛΣΤΑΤ στα φορολογικά στοιχεία με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, παρά την τροποποίηση αυτής της νομοθεσίας τον Απρίλιο του 2014 ειδικά για να διασφαλιστεί αυτή η πρόσβαση. Η εξέλιξη αυτή, προφανώς, δε συνάδει με την αναληφθείσα υποχρέωση τήρησης της Δέσμευσης της Κυβέρνησης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές.

- Στο πλαίσιο της δράσης για τη **βελτίωση του Μητρώου Οχημάτων**, η οποία είχε ξεκινήσει από το 2013 και συνεχίστηκε το 2014, με συνδρομή εμπειρογνώμονα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, χορηγήθηκε στην ΕΛΣΤΑΤ, σε ικανοποίηση σχετικού της αιτήματος, η βάση δεδομένων από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τη δημιουργία του Μητρώου Οχημάτων, δοκιμαστικά υπό μορφή «στιγμιότυπου», προκειμένου να μελετηθούν οι κανόνες επεξεργασίας και να αναπτυχθούν οι απαραίτητες εφαρμογές Πληροφορικής. Σκοπός της λειτουργίας του Μητρώου Οχημάτων είναι η κατάρτιση στατιστικών για τον στόλο οχημάτων, σύμφωνα με τον διεθνή ορισμό, καθώς και η διαθεσιμότητα επικαιροποιημένου πλαισίου δειγματοληψίας για τις έρευνες του αρμόδιου Τμήματος. Για την υποδοχή της βάσης, η ΕΛΣΤΑΤ δημιούργησε ασφαλές περιβάλλον φύλαξης των εμπιστευτικών στοιχείων. Παράλληλα, δεδομένου ότι προβλέπεται η παροχή στοιχείων από τη ΓΓΔΕ για την επικαιροποίηση του Μητρώου Οχημάτων σε τακτά χρονικά διαστήματα, η ΕΛΣΤΑΤ ζήτησε την παροχή στοιχείων από τη ΓΓΔΕ, τα οποία, όμως, δε χορηγήθηκαν, λόγω επιφυλάξεων του Υπουργείου. Σημειώνεται ότι η ΓΓΔΕ διέκοψε, το 2014, και την παροχή τακτικά διαβιβαζόμενων στοιχείων στην ΕΛΣΤΑΤ, που αφορούν στα στοιχεία επικοινωνίας (ταχυδρομική διεύθυνση και τηλέφωνο) των κατόχων φορητών, για την ενημέρωση του δείγματος της έρευνας Οδικών Εμπορευματικών Μεταφορών. Τα ανωτέρω, επίσης, δε συνάδουν με την τήρηση σε ικανοποιητικό βαθμό της Δέσμευσης της Κυβέρνησης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές.
- Το 2014 συνεχίστηκαν οι εργασίες για την **αναβάθμιση των Τομεακών Εθνικών Λογαριασμών**. Τα στοιχεία των Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων που προέκυψαν μετά από την άσκηση αξιολόγησης της ποιότητάς τους (βλ. ανωτέρω) ενσωματώθηκαν στους Λογαριασμούς των ετών

2008, 2009, 2010 και 2011. Επίσης, εμπειρογνώμονας του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος παρέσχε τεχνική υποστήριξη στην ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό την αναβάθμιση των Τομεακών Λογαριασμών σε πλήρη συμφωνία με το νέο Σύστημα Ευρωπαϊκών Λογαριασμών ESA 2010 και σε συντονισμό με την εφαρμογή του εν λόγω Συστήματος στους Ετήσιους και τους Τριμηνιαίους Εθνικούς Λογαριασμούς. Εντός του 4ου τριμήνου του 2014, η ΕΛΣΤΑΤ εξέδωσε δύο Δελτία Τύπου σχετικά με στοιχεία Τριμηνιαίων και Ετήσιων Μη Χρηματοοικονομικών Τομεακών Λογαριασμών, για τις περιόδους 1ο τρίμηνο 2006 – 2ο τρίμηνο 2014 και 2006 – 2013, αντίστοιχα. Τα στοιχεία αυτά παρήχθησαν σύμφωνα με το ESA 2010 και ήταν συνεπή με τα στοιχεία των Ετήσιων Εθνικών Λογαριασμών, των Τριμηνιαίων Εθνικών Λογαριασμών και των Δημοσιονομικών Στατιστικών.

Σημειώνεται, όμως, ότι η μη παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) και τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΧ) εγκαίρως εντός του 2014, όπως είχε ζητηθεί από τον Ιανουάριο του 2014, του συνόλου των ιστορικών στοιχείων της περιόδου 1995 – 2005 για τον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, είχε ως αποτέλεσμα τη μη κατάρτιση και παροχή από την ΕΛΣΤΑΤ στη Eurostat (και κατόπιν στους χρήστες) εποχικά διορθωμένων στοιχείων Τριμηνιαίων Τομεακών Λογαριασμών τον Σεπτέμβριο του 2014, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών – ESA 2010. Επίσης, λόγω της μη παροχής στην ΕΛΣΤΑΤ των στοιχείων αυτών, δεν κατέστη δυνατή τον Σεπτέμβριο του 2014 η εκπλήρωση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό 549/2013 σχετικά με τη διαβίβαση στη Eurostat δημοσιονομικών στοιχείων για την περίοδο 1995 – 2005. Τα ανωτέρω προβλήματα στην πρόσβαση της ΕΛΣΤΑΤ σε στοιχεία φορέων της Γενικής Κυβέρνησης δε συνάδουν με επαρκή τήρηση της Δέσμευσης της Κυβέρνησης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές.

Εντός του 2014 η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε επιτυχώς τις εργασίες για την αναβάθμιση των Ετήσιων Εθνικών Λογαριασμών σε εφαρμογή του νέου συστήματος Ευρωπαϊκών Λογαριασμών ESA 2010. Εντός του 4ου τριμήνου του 2014, η ΕΛΣΤΑΤ εξέδωσε Δελτίο Τύπου σχετικά με στοιχεία Ετήσιων Εθνικών Λογαριασμών για την περίοδο 1995 – 2013, σύμφωνα με τα νέα πρότυπα του ESA 2010. Πρέπει να επισημανθεί ότι η Ελλάδα είναι μία από τις λίγες χώρες που ζήτησαν ελάχιστες παρεκκλίσεις από τον Κανονισμό (ΕΕ) 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών – ESA 2010. Η ΕΛΣΤΑΤ ανταποκρίθηκε πλήρως σε αυτές τις δεσμεύσεις της για εφαρμογή του ESA 2010 από την πρώτη ήδη παροχή των Εθνικών Λογαριασμών, τον Σεπτέμβριο του 2014, σύμφωνα με το ESA 2010 στη Eurostat (και αμέσως κατόπιν στους χρήστες). Για την ολοκλήρωση των ανωτέρω εργασιών, εμπειρογνώμονας του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος παρέσχε τεχνική υποστήριξη και ποιοτικό έλεγχο των εργασιών.

- Με σκοπό τη **βελτίωση των Τριμηνιαίων Λογαριασμών**, το 2014 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για την παραγωγή εποχικά διορθωμένου τριμηνιαίου ΑΕΠ και των συνιστωσών του. Επισημαίνεται ότι είχε διακοπεί η δημοσίευση εποχικά διορθωμένων στοιχείων από το 2011, διότι τα τριμηνιαία στοιχεία της Γενικής Κυβέρνησης με την αρμόζουσα μεθοδολογία, την οποία εφάρμοσε η νεοσταθείσα ΕΛΣΤΑΤ το 2010, με περίοδο αναφοράς από το 2009 και εντεύθεν, ήταν διαθέσιμα μόνο για μία πολύ μικρή χρονική περίοδο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία η μέθοδος της εποχικής διόρθωσης και να δώσει αξιόπιστα αποτελέσματα⁽⁷⁾. Η παραγωγή των ορθά εποχικά διορθωμένων στοιχείων έγινε το 2014 και σε πλήρη συμφωνία με τις επιταγές του ESA 2010, όταν είχαν παραχθεί τριμηνιαία στοιχεία Γενικής Κυβέρνησης με την αρμόζουσα μεθοδολογία για μία αρκετά μακρά περίοδο μετά το 2009 και, συγχρόνως, είχαν επανεκτιμηθεί τα πριν του 2009 δημοσιονομικά σύνολα που παρουσιάζουν σημαντική εποχικότητα (όπως μισθοί και συντάξεις).

(7) Πριν το 2010, η πρακτική στην τότε ΕΣΥΕ ήταν να παράγονται τα τριμηνιαία στοιχεία της Γενικής Κυβέρνησης διαχωρίζοντας ετήσιες προβλέψεις ή ετήσια απολογιστικά στοιχεία δια του τέσσερα, εξαλείφοντας έτσι την εποχικότητα των στοιχείων. Ως αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής στα δημοσιονομικά στοιχεία, η εφαρμογή επί των συνολικών στοιχείων του ΑΕΠ (που περιλαμβάνουν και δημοσιονομικά στοιχεία) συστημάτων εποχικής διόρθωσης είχε ως αποτέλεσμα την παραγωγή μη αξιόπιστων εποχικά διορθωμένων τριμηνιαίων στοιχείων ΑΕΠ.

Στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών της ΕΛΣΤΑΤ, πραγματοποιήθηκε αποστολή της Eurostat στην ΕΛΣΤΑΤ για την παροχή τεχνικής υποστήριξης και διενέργειας ποιοτικού ελέγχου, όσον αφορά στην παραγωγή εποχικά διορθωμένου τριμηνιαίου ΑΕΠ. Τον Νοέμβριο του 2014 η ΕΛΣΤΑΤ εξέδωσε για πρώτη φορά δύο Δελτία Τύπου με στοιχεία (γρήγορη εκτίμηση (Flash estimate) και προσωρινά στοιχεία, αντίστοιχα) του εποχικά διορθωμένου τριμηνιαίου ΑΕΠ και των συνιστωσών του.

- Για την υλοποίηση της δράσης που αφορά στη **βελτίωση των μέτρων τιμών και όγκου** και την ευθυγράμμισή τους με τις προδιαγραφές του ESA 2010, πραγματοποιήθηκαν, εντός του 2014, οι αναγκαίες εργασίες, προκειμένου να αρθούν οι επιφυλάξεις της Eurostat για το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα και διαβιβάστηκαν στη Eurostat όλοι οι απαιτούμενοι πίνακες, σύμφωνα με το ESA 2010, εντός της καθορισμένης προθεσμίας. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια του 2014 έλαβαν χώρα αποστολές εμπειρογνομόνων, με σκοπό την παροχή τεχνικής υποστήριξης και τον ποιοτικό έλεγχο των εργασιών και αποτελεσμάτων.
- Το 2014 συνεχίστηκαν οι δράσεις με στόχο την περαιτέρω **βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών στον τομέα του διεθνούς εμπορίου αγαθών**, με την υιοθέτηση των πλέον σύγχρονων μεθοδολογικών προσεγγίσεων κατά τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος. Σε αυτές τις εργασίες η ΕΛΣΤΑΤ υποστηρίχτηκε από εμπειρογνώμονα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος. Τον Δεκέμβριο του 2014 πραγματοποιήθηκε αποστολή της Eurostat στην ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό τη συνολική αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης. Οι εκπρόσωποι της Eurostat υπογράμμισαν τις βελτιώσεις που έλαβαν χώρα στην ποιότητα των στατιστικών διεθνούς εμπορίου αγαθών της ΕΛΣΤΑΤ και το γεγονός ότι οι εν λόγω στατιστικές καταρτίζονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Με σκοπό τη **βελτίωση της ποιότητας και επικαιρότητας του Γεωργικού Μητρώου** και μετά την αδυναμία χρηματοδότησης του έργου από το τρέχον ΕΣΠΑ, η ΕΛΣΤΑΤ κατά το 3ο τρίμηνο του 2014 εξασφάλισε συμβόλαιο χρηματοδότησης από τη Eurostat. Υπήρξε συνεργασία της ΕΛΣΤΑΤ με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, με σκοπό τη σύνδεση του Γεωργικού Μητρώου με το Μητρώο Δικαιούχων του ΟΠΕΚΕΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνήθηκε η εισαγωγή στο έντυπο της αίτησης των δικαιούχων του ΟΠΕΚΕΠΕ πρόσθετων ερωτημάτων για λογαριασμό της ΕΛΣΤΑΤ. Κατά το 4ο τρίμηνο του 2014, επελέγησαν, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, δύο εθνικοί εμπειρογνώμονες, προκειμένου να συνδράμουν την ΕΛΣΤΑΤ στην υλοποίηση του έργου.
- Στο πλαίσιο της δράσης για τη **βελτίωση των Στατιστικών Περιβάλλοντος και Υδάτων**, τον Φεβρουάριο του 2014 συστάθηκε Ομάδα Εργασίας, αποτελούμενη από αρμόδιους υπαλλήλους της ΕΛΣΤΑΤ και της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με σκοπό τη βελτίωση της κάλυψης και της ποιότητας των Στατιστικών Υδάτων. Αποτέλεσμα της συνεργασίας ήταν η διαβίβαση στη Eurostat από την ΕΛΣΤΑΤ στοιχείων για τις Στατιστικές Υδάτων, σε εφαρμογή του ευρωπαϊκού Κανονισμού 2150/2002.
- Επίσης, κατά το 2014 συνεχίστηκε η προετοιμασία για την **αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ICT)**.

Ολοκληρώθηκε η σύνταξη των προδιαγραφών και για τα 8 υποέργα του έργου:

1. Επανασχεδιασμός και αναβάθμιση του υποσυστήματος στατιστικών εργασιών του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ)
2. Αναβάθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικής πύλης διάχυσης στατιστικών δεδομένων
3. Αξιολόγηση πολιτικών ασφαλείας και υλοποίησή τους
4. Σχεδιασμός εκτάκτου ανάγκης (Contingency Planning)
5. Διαχείριση υπηρεσιών Πληροφορικής (IT Service Management)
6. Κεντρική διαχείριση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας

7. Κεντρικό σύστημα εκτυπώσεων.

8. Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων.

Κατά το 4ο τρίμηνο του 2014, από τα 8 ανωτέρω υποέργα, ένα ολοκληρώθηκε (υποέργο 6), δύο ήταν στο στάδιο της δημόσιας συζήτησης (υποέργα 3 και 8), για τρία υπογράφηκαν συμβάσεις (υποέργα 1, 4 και 5) και δύο υποέργα (υποέργα 2 και 7) ήταν στο στάδιο υποβολής προκήρυξης.

- Μετά την ενημέρωση, το 2014, της ΕΛΣΤΑΤ για τη μη δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ του **προγράμματος εκπαίδευσης του προσωπικού της**, η ΕΛΣΤΑΤ αποφάσισε να χρηματοδοτήσει εξ' ιδίων πόρων τις εκπαιδευτικές σειρές που περιλαμβάνονταν στο ανωτέρω πρόγραμμα για την τριετία 2013 – 2015 και δεν μπορούσαν, λόγω του εξειδικευμένου χαρακτήρα τους, να καλυφθούν από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΛΣΤΑΤ ξεκίνησε κατά το 2ο τρίμηνο του 2014 τις προπαρασκευαστικές εργασίες για τη διενέργεια 7 από τις ανωτέρω εκπαιδευτικές σειρές από εμπειρογνώμονες του ΕΣΣ. Μέχρι το τέλος του 2014 είχαν βρεθεί οι κατάλληλοι εκπαιδευτές για 3 από τις 7 εκπαιδευτικές σειρές, οι οποίες προγραμματίστηκαν να πραγματοποιηθούν εντός του 1ου εξαμήνου του 2015.

Ωστόσο, για δύο δράσεις του πυλώνα Β δεν υπήρξε καμία πρόοδος κατά το 2014, λόγω μη εξεύρεσης κατάλληλων εμπειρογνομόνων για την υλοποίηση των σχετικών έργων. Πρόκειται για το έργο επανασχεδιασμού και αναβάθμισης του Στατιστικού Μητρώου Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ και το έργο για τη δημιουργία και ενημέρωση του Μητρώου Κατοικιών.

Γ. ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΕ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Εντός του 2014 η ΕΛΣΤΑΤ συνέχισε τις προσπάθειές της για την περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών για την παραγωγή στατιστικών, μέσω της εφαρμογής καθορισμένων και διάφανων κανόνων. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η σύνταξη από την ΕΛΣΤΑΤ των ακόλουθων εγκυκλίων, κατά χρονολογική σειρά έκδοσής τους:

- **Εγκύκλιος για την παροχή πρόσβασης σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς και τη χορήγηση ανωνυμοποιημένων μικροδομημένων στατιστικών ερευνών**
Στην εγκύκλιο αυτή περιγράφονται οι προϋποθέσεις για την παροχή από την ΕΛΣΤΑΤ πρόσβασης σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς και τη χορήγηση ανωνυμοποιημένων μικροδομημένων στατιστικών ερευνών.
- **Εγκύκλιος για την Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ**
Η Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών έχει συσταθεί στην ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό την παρακολούθηση της υλοποίησης του στατιστικού έργου, σύμφωνα με το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα και το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα και τη διασφάλιση της ποιότητάς του μέσω συστηματικής παρακολούθησης των στατιστικών διαδικασιών και της διερεύνησης και δρομολόγησης μέτρων για τη βελτίωση του στατιστικού προϊόντος, όπου υπάρχει ανάγκη. Στην εγκύκλιο αυτή περιγράφονται: το έργο και η σύνθεση της ΟΕΔΠ, η οργάνωση των συναντήσεών της και η εφαρμογή που έχει αναπτυχθεί για τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της προόδου των στατιστικών ερευνών/εργασιών.
- **Εγκύκλιος για την Πολιτική Ασφαλείας Πληροφοριακών Συστημάτων Προστασίας Ψηφιακών Δεδομένων**
Η εγκύκλιος αυτή ορίζει και θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να τηρούν όλοι οι έχοντες πρόσβαση στις πληροφορίες που παράγονται, τροποποιούνται και διακινούνται μέσω των συστημάτων Πληροφορικής της ΕΛΣΤΑΤ.

- **Εγκύκλιος για την Πολιτική Τιμολόγησης Στατιστικών Προϊόντων**

Στην εγκύκλιο αυτή περιγράφεται η πολιτική που ακολουθεί η ΕΛΣΤΑΤ στο θέμα της κοστολόγησης των στατιστικών της προϊόντων (μικροδοδεμένα ερευνών, ψηφιακά και αναλογικά υπόβαθρα, ειδικές επεξεργασίες δεδομένων κλπ.).

- **Εγκύκλιος για την Πολιτική Διαχείρισης Συμβάντων Ασφαλείας της ΕΛΣΤΑΤ**

Η εγκύκλιος αυτή παρέχει ένα πλαίσιο με σαφείς και συνεπείς οδηγίες για τη διαχείριση, αναφορά και καταγραφή συμβάντων ασφαλείας, απώλειας, αλλοίωσης δεδομένων, καθώς και συμβάντων γενικού χαρακτήρα σχετικών με την ασφάλεια.

- **Εγκύκλιος για τις Οδηγίες Ποιότητας της ΕΛΣΤΑΤ**

Στην εγκύκλιο αυτή περιλαμβάνονται οι κατευθυντήριες αρχές και βέλτιστες πρακτικές για τη διασφάλιση της ποιότητας στα διάφορα στάδια της παραγωγής στατιστικών από την ΕΛΣΤΑΤ, έτσι ώστε να παρέχονται στους χρήστες υψηλής ποιότητας στατιστικά προϊόντα και υπηρεσίες που ικανοποιούν τις ανάγκες τους.

Δ. ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΝΟΤΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Βασικό μέλημα της ΕΛΣΤΑΤ από τη σύστασή της αποτελεί η παραγωγή στατιστικών προσαρμοσμένων στις ανάγκες και απαιτήσεις των χρηστών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΛΣΤΑΤ συλλέγει τα σχόλια και τις παρεμβάσεις των συμμετεχόντων στα Ετήσια Συνέδρια Χρηστών που έχει καθιερώσει, καθώς και τα αποτελέσματα της Έρευνας Χρηστών που διενεργεί, έχοντας ως στόχο τη βελτίωση του στατιστικού της προϊόντος και των παρεχόμενων υπηρεσιών της, καθώς και τον εντοπισμό νέων αναγκών και απαιτήσεων για την παραγωγή στατιστικών. Για την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου, η ΕΛΣΤΑΤ λαμβάνει, επίσης, υπόψη της τα σχόλια και τις παρεμβάσεις των μελών του Συμβουλίου του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΛΣΣ), στον οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι φορέων που είναι σημαντικοί χρήστες των στοιχείων που παράγει η ΕΛΣΤΑΤ.

Στο ανωτέρω πλαίσιο εντάσσονται και οι εργασίες της ΕΛΣΤΑΤ για τη βελτίωση των διάφορων πλευρών της μορφής και του περιεχομένου του ιστοχώρου της και άλλων τρόπων διάχυσης των παραγόμενων στατιστικών, σύμφωνα με τα αναπτυσσόμενα διεθνή πρότυπα, έτσι ώστε να ικανοποιούνται, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, οι ανάγκες των χρηστών για ακριβή και έγκαιρη πληροφόρηση, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

- **Ανάληψη δράσεων το 2014 με βάση τα συμπεράσματα του 1ου, 2ου, 3ου και 4ου Ετήσιου Συνεδρίου Χρηστών**

Με βάση σχόλια και υποδείξεις των χρηστών που έγιναν στα 4 Συνέδρια Χρηστών που πραγματοποίησε κατά την περίοδο 2010 – 2013, η ΕΛΣΤΑΤ ενέταξε, μεταξύ άλλων, στα Ετήσια Προγράμματα Εργασιών της τα ακόλουθα:

1. Διενέργεια Έρευνας Χρήσης Χρόνου, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.
2. Ανάπτυξη ενός Συστήματος Λογαριασμών Υγείας σε εθνικό επίπεδο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ανάληψη εργασιών κατάρτισης μακρών χρονολογικών σειρών για τους Εθνικούς Λογαριασμούς, παραγωγή εποχικά διορθωμένων τριμηνιαίων στοιχείων για το ΑΕΠ, ανάπτυξη επιπλέον στατιστικών στους τομείς του Τουρισμού, του Περιβάλλοντος, της Υγείας και της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και παραγωγή στατιστικών σχετικά με την ψυχική υγεία, την κοινωνική στήριξη ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και την παροχή άτυπης φροντίδας στις ομάδες αυτές.

3. Σταδιακή αύξηση του μεγέθους των χρησιμοποιούμενων δειγμάτων για τη διενέργεια δειγματοληπτικών ερευνών, με σκοπό τη βελτίωση της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων σε επίπεδο κατώτερο του συνόλου Χώρας.
4. Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αναλυτικά πρωτογενή δεδομένα των ερευνών της, καθώς και της προσβασιμότητας στη στατιστική πληροφορία εν γένει, με παράλληλη διασφάλιση της τήρησης του στατιστικού απορρήτου και της στατιστικής δεοντολογίας.
5. Βελτίωση της ποιότητας και εγκαιρότητας των αποτελεσμάτων της Ετήσιας Γεωργικής Έρευνας και άλλων στατιστικών προϊόντων της ΕΛΣΤΑΤ.

Όσον αφορά στις ανωτέρω εργασίες, μέσα στο 2014 σημειώθηκε η ακόλουθη πρόοδος:

- *Κατάρτιση χρονολογικών σειρών Εθνικών Λογαριασμών*
Στο πλαίσιο της εφαρμογής του συστήματος ESA 2010, η ΕΛΣΤΑΤ προέβη στην κατάρτιση και δημοσίευση μακρών χρονολογικών σειρών Ετήσιων Εθνικών Λογαριασμών για την περίοδο 1995 – 2013, με εναρμονισμένη μεθοδολογία και χωρίς ασυνέχειες. Για την παραγωγή των στοιχείων κατά ESA 2010 διενεργήθηκαν ειδικές έρευνες και μελέτες, ώστε η μεθοδολογία για την εφαρμογή του νέου συστήματος να είναι απολύτως συνεπής με τις απαιτήσεις του.
- *Κατάρτιση χρονολογικής σειράς Εποχικά Διορθωμένων Τριμηνιαίων Στοιχείων για το ΑΕΠ*
Καταρτίστηκε και δημοσιεύτηκε σχετική χρονολογική σειρά.
- *Δημοσίευση αποτελεσμάτων Έρευνας Χρήσης Χρόνου*
Τον Δεκέμβριο του 2014 δημοσιεύτηκαν τα αποτελέσματα της Έρευνας Χρήσης Χρόνου, με περίοδο αναφοράς Μάρτιος 2013 – Φεβρουάριος 2014.
- *Κατάρτιση Λογαριασμών Υγείας*
Μετά την κατάρτιση Λογαριασμών Υγείας το 2013, για τα έτη 2009, 2010 και 2011, καταρτίστηκαν τον Μάρτιο του 2014 οι Λογαριασμοί Υγείας, με έτος αναφοράς το 2012 και δημοσιεύτηκε το αντίστοιχο Δελτίο Τύπου.
- *Στατιστικές Τουρισμού*
Στα πλαίσια μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Υπουργείου Τουρισμού, έγινε επεξεργασία στοιχείων για χαρακτηριστικούς για τον τουρισμό κλάδους και για ειδικές για τον τουρισμό ομάδες προϊόντων. Τα στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του Δορυφόρου Λογαριασμού Τουρισμού από το Υπουργείο Τουρισμού.
- *Στατιστικές σχετικά με την ψυχική υγεία, την κοινωνική στήριξη ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και την παροχή άτυπης φροντίδας σε αυτές*
Για την παραγωγή των στατιστικών αυτών προστέθηκαν σχετικά ερωτήματα στο ερωτηματολόγιο της Έρευνας Υγείας, έτους 2014.
- *Στατιστικές Περιβάλλοντος*
Αναπτύχθηκε συνεργασία της ΕΛΣΤΑΤ με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με σκοπό τη βελτίωση της κάλυψης και της ποιότητας των Στατιστικών Υδάτων (βλ. Ενότητα Β, Εδάφιο 5: «Δράση για τη βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Περιβάλλοντος»).
- *Βελτίωση της ποιότητας και εγκαιρότητας των αποτελεσμάτων της Ετήσιας Γεωργικής Έρευνας*
Στα πλαίσια συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επανασχεδιάστηκε η Ετήσια Γεωργική Έρευνα (ΕΓΕ). Σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, το οποίο θα συμπληρώνεται από Γεωπόνους – Στατιστικούς

Ανταποκριτές. Για την επιλογή των κατάλληλων Στατιστικών Ανταποκριτών δημιουργήθηκε πιλοτικό Μητρώο, κατά το πρότυπο του Μητρώου Ιδιωτών Συνεργατών, που θα τηρείται στην ΕΛΣΤΑΤ και θα ανανεώνεται κάθε 8 μήνες. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα γίνεται και με την αξιοποίηση των διοικητικών πηγών του Υπουργείου.

- *Επανασχεδιασμός ερωτηματολογίου Έρευνας Θαλάσσιας Αλιείας*
Επανασχεδιάστηκε το ερωτηματολόγιο της Έρευνας Θαλάσσιας Αλιείας, ώστε να είναι δυνατή η επεξεργασία μέσω οπτικού αναγνώστη, με στόχο τη μείωση του χρόνου επεξεργασίας των δεδομένων και την εγκαιρότερη δημοσίευση των αποτελεσμάτων.
- *Ολοκλήρωση των μελετών εφικτότητας για την παραγωγή νέων στατιστικών στον τομέα των Μεταφορών:*
  - α) Μελέτη εφικτότητας για την κατάρτιση στατιστικών για το οδικό δίκτυο της Χώρας.
  - β) Μελέτη εφικτότητας για την κατάρτιση στατιστικών σχετικά με τις οδικές μεταφορές λεωφορείων και πούλμαν και τις μεταφορές μέσω αγωγών φυσικού αερίου.
  - γ) Μελέτη εφικτότητας για την κατάρτιση στατιστικών σχετικά με την επιβατική κινητικότητα (passenger mobility statistics).
  - δ) Μελέτη εφικτότητας για την κατάρτιση στατιστικών σχετικά με την οδική κυκλοφορία για την κατάρτιση των οχηματοχιλιόμετρων (VKM).
- *Εφαρμογή της μεθόδου της «αλυσωτής σύνδεσης» στον αναθεωρημένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, με έτος βάσης 2009=100,0*
Με στόχο την πιο έγκαιρη και ακριβή αποτύπωση της οικονομικής πραγματικότητας από τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, άλλαξε το 2014 η μεθοδολογία του εν λόγω δείκτη. Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2013 ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή ήταν δείκτης σταθερής βάσης, με έτος βάσης το έτος 2009=100,0. Οι σταθμίσεις, βάσει των οποίων υπολογιζόταν ο ΔΤΚ, βασίζονταν στα αποτελέσματα της ΕΟΠ 2008, προσαρμοσμένα σε τιμές 2009. Από τον Ιανουάριο του 2014 ο αναθεωρημένος δείκτης ακολουθεί τη μέθοδο της «αλυσωτής σύνδεσης», όπου οι νέες σταθμίσεις ενσωματώνονται ετήσια, με κάθε έτος να έχει ως βάση τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους και εκτιμώνται, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών, η οποία διεξάγεται πλέον σε ετήσια βάση. Ο αναθεωρημένος ΔΤΚ που δημοσιεύεται, επαναυπολογίζεται με σύνδεση της προηγούμενης και της νέας σειράς τον Δεκέμβριο του 2013, με έτος αναφοράς 2009=100,0, ώστε να διατηρηθεί η συνέχεια των χρονολογικών σειρών.
- *Αναθεώρηση οικονομικών δεικτών, με έτος βάσης 2010=100,0*
Εντός του 2014 ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση των Δεικτών: i) Αμοιβής Συντελεστών Παραγωγής στη Γεωργία – Κτηνοτροφία, ii) Τιμών Παραγωγού στις Υπηρεσίες σε νέους κλάδους, με έτος βάσης 2010=100,0, iii) Κύκλου Εργασιών και Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο, iv) Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο, v) Κύκλου Εργασιών στα Αυτοκίνητα, vi) Απασχολούμενων Ατόμων στο Λιανικό Εμπόριο, vii) Βιομηχανικής Παραγωγής, Κύκλου Εργασιών στη Βιομηχανία, viii) Παραγωγής στις Κατασκευές, με νέο έτος βάσης 2010=100,0.
- *Συνεργασία με διοικητικές πηγές για τη βελτίωση της ποιότητας και επικαιρότητας του Γεωργικού Μητρώου*
Στα πλαίσια της βελτίωσης της ποιότητας και επικαιρότητας του Γεωργικού Μητρώου, υπήρξε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για παροχή στοιχείων. Ειδικότερα, μετά από μελέτη προτάθηκε η προσθήκη συγκεκριμένων μεταβλητών στο έντυπο της αίτησης του ΟΠΕΚΕΠΕ.
- *Έναρξη έργου για τη βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων του Ευρωπαϊκού Ολοκληρωμένου Συστήματος Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS)*
Το 2014 η ΕΛΣΤΑΤ ξεκίνησε ένα εκτενές πρόγραμμα εργασιών με σκοπό την επανεξέταση και ρι-

ζική αναθεώρηση των στοιχείων του Ευρωπαϊκού Ολοκληρωμένου Συστήματος Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS), όπως είχε τεθεί σε εφαρμογή το 2000. Το έργο, το οποίο λαμβάνει χώρα σε συνεργασία με τη Eurostat, περιλαμβάνει διορθώσεις στη μεθοδολογία και επικαιροποίηση των πηγών στοιχείων, που θα έχουν ως αποτέλεσμα μία μείζονα αναθεώρηση, με παράλληλη εφαρμογή ενός νέου καταλόγου σχημάτων του ESSPROS με βάση τις παροχές και όχι, όπως μέχρι πρότινος, με βάση τον φορέα. Η δημοσίευση των αναθεωρημένων στατιστικών στοιχείων έχει προγραμματιστεί για το τελευταίο τρίμηνο του 2015.

– *Παραγωγή στατιστικών σε επίπεδο κατώτερο του συνόλου Χώρας*

Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίστηκε, εντός του 2014, η εξέταση της δυνατότητας σταδιακής αύξησης του μεγέθους των χρησιμοποιούμενων δειγμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων σε επίπεδο κατώτερο του συνόλου Χώρας και συγχρόνως την περαιτέρω αύξηση της ακρίβειας των αποτελεσμάτων σε επίπεδο Χώρας (μείωση του στατιστικού σφάλματος). Πιο συγκεκριμένα έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Αύξηση του δείγματος της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), έτους 2014, της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), έτους 2013, της Έρευνας Υγείας 2013 και της Έρευνας Διακοπών 2013, για τη βελτίωση της ακρίβειας των αποτελεσμάτων τους σε επίπεδο Περιφέρειας (NUTS 2).
2. Περαιτέρω αύξηση των δειγμάτων της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών των ετών 2014 και 2015.
3. Σχεδιασμός των Ερευνών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων, έτους 2013, με αυξημένα δείγματα για τη βελτίωση της ακρίβειας των αποτελεσμάτων τους σε επίπεδο Περιφέρειας.

– *Βελτίωση της προσβασιμότητας στη στατιστική πληροφορία*

(Βλ. Εδάφιο «Αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης (portal) της ΕΛΣΤΑΤ», στην ίδια Ενότητα κατωτέρω).

• **Ανάπτυξη GIS διαδικτυακού εργαλείου για τη γεωγραφική απεικόνιση, συσχέτιση και διάχυση της στατιστικής πληροφορίας**

Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από τη Eurostat προγράμματος με τίτλο «Merging Statistics and geospatial information in Member States». Η ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο υλοποίησης του ανωτέρω χρηματοδοτούμενου προγράμματος, ανέλαβε να εκπονήσει ψηφιδωτό χάρτη της Ελλάδος με απεικόνιση του Μόνιμου Πληθυσμού της Ελλάδος για το έτος 2001 σε κελί 1x1 km² και στη συνέχεια να πραγματοποιήσει αντίστοιχο έργο για τα πληθυσμιακά δεδομένα (Μόνιμος Πληθυσμός) του 2011. Για τον σκοπό αυτό προέβη στις ακόλουθες ενέργειες, εντός του 2014:

- Δημιουργία βάσης δεδομένων και επεξεργασία πληθυσμιακών στοιχείων από τα Οικοδομικά/Απογραφικά Τετράγωνα 1.142 Καλλικρατικών Οικισμών.
- Δημιουργία πολυγωνικής γεωβάσης με τα Οικοδομικά/Απογραφικά Τετράγωνα των 1.142 Καλλικρατικών Οικισμών.
- Έλεγχοι και διορθώσεις του αρχείου των σημειακών θέσεων των Καλλικρατικών Οικισμών, με χρήση των υπηρεσιών του Κτηματολογίου και Google Earth.
- Ψηφιοποίηση έκτασης 424 νεοδημιουργηθέντων Καλλικρατικών Οικισμών και δημιουργία πολυγωνικής γεωβάσης της έκτασης 12.406 Καλλικρατικών Οικισμών.

• **Κατάρτιση του Ετήσιου Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών 2015 και της Έκθεσης Αξιολόγησης του Στατιστικού Προγράμματος 2013**

Εντός του Μαΐου 2014 η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε την κατάρτιση του Ετήσιου Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών της για το 2015 και της Ετήσιας Έκθεσης Αξιολόγησης του Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών της για το 2013.

- **Συμμετοχή της ΕΛΣΤΑΤ στο έργο (project) Census Hub της Eurostat για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2011**

Ολοκληρώθηκαν, εντός του 2014, οι εργασίες για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2011 μέσω της εφαρμογής Census Hub της Eurostat, στη διαμόρφωση της οποίας η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε ενεργά.

Η εφαρμογή Census Hub αποτελεί έναν νέο τρόπο διάχυσης των αποτελεσμάτων των Απογραφών Πληθυσμού – Κατοικιών 2011 των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), με βασικό σκοπό τον εναρμονισμένο τρόπο διάδοσης των δεδομένων και μεταδεδωμένων των κρατών μελών. Στόχος της εφαρμογής είναι να διευρύνει τις δυνατότητες ανάλυσης και επεξεργασίας των δεδομένων και να επιτρέψει την εύκολη και αποτελεσματική πρόσβαση των χρηστών στα εναρμονισμένα δεδομένα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2011 των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΕΖΕΣ.

Η εφαρμογή αποτελείται από 60 υπερκύβους δεδομένων, στους οποίους περιλαμβάνονται πολυδιάστατοι πίνακες (με έως 7 διασταυρώσεις μεταβλητών) και από 35 ποιοτικούς υπερκύβους μεταδεδωμένων. Στους υπερκύβους δεδομένων του Census Hub έχουν εφαρμοστεί μέθοδοι Ελέγχου Αποκάλυψης των στατιστικών στοιχείων (Statistical Disclosure Control Methods) για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας.

Η λειτουργία του Census Hub ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2014. Η Eurostat ενημερώνει τους χρήστες για το Census Hub και τη λειτουργία του, μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population_and_housing_census/introduction

- **Ψηφιοποίηση των απογραφικών – διοικητικών ορίων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), όπως αυτά προέκυψαν από την Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2011**

Ολοκληρώθηκε η ψηφιοποίηση (θέση – ονοματολογία) των χαρτογραφικών υποβάθρων κλίμακας 1: 50.000, των οικισμών της Χώρας, με βάση την Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2011.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες εργασίες σχετικές με ψηφιοποίηση:

- Ψηφιοποίηση 1.142 οικισμών της Χώρας, σε επίπεδο οικοδομικών τετραγώνων και οδικών αξόνων, με βάση την Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2011.
- Ψηφιοποίηση των χαρτογραφικών υποβάθρων 520 οικισμών, σε επίπεδο απογραφικών τομέων της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2011.
- Ψηφιοποίηση ιστορικού χαρτογραφικού αρχείου της Απογραφής Πληθυσμού, έτους 1961.

- **Ολοκλήρωση και διάθεση στους χρήστες μέσω της διαδικτυακής πύλης (portal) της ΕΛΣΤΑΤ Διαδραστικού Χάρτη που αφορά στην Απογραφή Πληθυσμού 2011**

Ο Διαδραστικός αυτός Χάρτης περιλαμβάνει πληθυσμιακά στοιχεία (Μόνιμος, de facto και Νόμιμος Πληθυσμός), στοιχεία κατοικιών και κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές (απασχόληση, ανεργία, οικογενειακή κατάσταση, φύλο, εκπαιδευτικό επίπεδο, υπηκοότητα, ηλικιακές ομάδες), καθώς και στοιχεία πτιρίων, σε επίπεδο Δήμου, και ετέθη στη διάθεση των χρηστών μέσω του συνδέσμου:

<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-interactive-census-map>

- **Συνεργασίες της Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ για τη διάχυση των στατιστικών**

Κατόπιν συνεργασίας της Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, έγινε εισαγωγή της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ στη διαδικτυακή πύλη αναζήτησης σε ελληνικές ψηφιακές βιβλιοθήκες «openarchives» του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.

Η Βιβλιοθήκη της ΕΛΣΤΑΤ ανέπτυξε, επίσης, συνεργασία, με το Δίκτυο Υποδομών για την Έρευνα στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες ΔΥΑΣ, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου DARIAH-GR «Ανάπτυξη της Ελληνικής Ερευνητικής Υποδομής για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες». Στο δίκτυο αυτό είναι μέλη, μεταξύ άλλων, η Ακαδημία Αθηνών, το Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά», το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και το Ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας. Η συ-

νεργασία της ΕΛΣΤΑΤ με το ΔΥΑΣ θα έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση όλων των στατιστικών θεμάτων της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ στην ιστοσελίδα που ετοιμάζει το ΔΥΑΣ σχετικά με τις ανθρωπιστικές επιστήμες.

• Διοργάνωση 5ου ετήσιου Συνεδρίου Χρηστών

Σύμφωνα με το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα Εργασιών της για το 2014, η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε στις 10 Δεκεμβρίου 2014 στις εγκαταστάσεις της στον Πειραιά το 5ο Ετήσιο Συνέδριο Χρηστών. Στο Συνέδριο αυτό έγινε παρουσίαση του έργου και των βασικών πυλώνων λειτουργίας της ΕΛΣΤΑΤ από τη σύστασή της μέχρι σήμερα. Έγινε, επίσης, παρουσίαση των δράσεων της ΕΛΣΤΑΤ για την ικανοποίηση αναγκών των χρηστών που διατυπώθηκαν κατά τα τέσσερα προηγούμενα Συνέδρια Χρηστών. Ακολούθησε η διατύπωση από τους χρήστες σχολίων που αφορούσαν στο παραγόμενο από την ΕΛΣΤΑΤ στατιστικό προϊόν και τις παρεχόμενες από αυτή υπηρεσίες, σε σχέση με την ικανοποίηση των αναγκών τους.

Με βάση τα σχόλια και τις επισημάνσεις των χρηστών κατά το 5ο Συνέδριο Χρηστών, καθώς και τα αντίστοιχα σχόλια και επισημάνσεις κατά τα τέσσερα προηγούμενα Συνέδρια Χρηστών, η ΕΛΣΤΑΤ προέβη σε καταγραφή και επεξεργασία των αναγκών των χρηστών. Η ικανοποίηση αυτών των διαπιστωμένων και καταγεγραμμένων αναγκών των χρηστών είναι ήδη, σε μεγάλο βαθμό, μέσα στις προτεραιότητες της ΕΛΣΤΑΤ για την τριετία 2014 – 2016, όπως έχουν ενσωματωθεί στο Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα 2014 – 2016. Η ΕΛΣΤΑΤ έχει προβεί στην ιεράρχηση των ανωτέρω αναγκών, με βάση τη σημαντικότητά τους για τους χρήστες και την κρισιμότητά τους για το στατιστικό προϊόν και έχει αρχίσει τη διερεύνηση των δυνατοτήτων ικανοποίησής τους, με βάση τους διαθέσιμους πόρους της και τις εθνικές και διεθνείς υποχρεώσεις της.

Πλαίσιο 1. Επισημάνσεις χρηστών κατά το 5ο Συνέδριο Χρηστών

Οι χρήστες επισήμαναν, μεταξύ άλλων, την ανάγκη για:

- i) κατάρτιση διαδραστικών πινάκων με στοιχεία εξωτερικού εμπορίου ανά προϊόν και ανά χώρα, στα πρότυπα της βάσης δεδομένων της Eurostat,
- ii) παραγωγή εποχικά διορθωμένων βραχυχρόνιων δεικτών (Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής, Δείκτης Λιανικών Πωλήσεων κλπ.),
- iii) παραγωγή μακρών χρονολογικών σειρών για τους Εθνικούς Λογαριασμούς (ΑΕΠ), συμπεριλαμβανομένων και ετών πριν από το 1995,
- iv) παραγωγή από τους Τριμηνιαίους Εθνικούς Λογαριασμούς, στοιχείων για τον αριθμό των απασχολούμενων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας,
- v) παραγωγή στατιστικών στοιχείων για τους μόνιμους υπαλλήλους στον δημόσιο τομέα,
- vi) παραγωγή στατιστικών στοιχείων για τουριστική δαπάνη (διάρθρωση) σε κατώτερο γεωγραφικό επίπεδο,
- vii) διερεύνηση της απόκλισης που παρατηρείται στα αποτελέσματα της έρευνας της ΕΛΣΤΑΤ για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις τουριστών, σε σχέση με τα αποτελέσματα της Έρευνας Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος,
- viii) παραγωγή στοιχείων κατανάλωσης ενέργειας και διασφάλιση της ποιότητάς τους,
- ix) δημιουργία κόμβου στατιστικών στοιχείων για την εκπαίδευση στο ΕΛΣΣ που να συμπεριλαμβάνει και εθνικές στατιστικές, πέραν των ευρωπαϊκών, και παραγωγή στοιχείων μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μετά το 2008,
- x) παραγωγή στοιχείων δαπανών για την εκπαίδευση, αναλυτικά για όλα τα επίπεδα, καθώς και στοιχείων για τις δαπάνες κατανάλωσης και διαβίωσης των φοιτητών που διαμένουν σε πόλη διαφορετική από τον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους,
- xi) αντιμετώπιση του θέματος της εμφάνισης αποκλίσεων μεταξύ των στατιστικών στοιχείων που παράγονται από διαφορετικούς φορείς και συνεργασία μεταξύ των διάφορων παραγωγών στατιστικών, εντός ΕΛΣΤΑΤ, αλλά και μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ με συντονιστή την ΕΛΣΤΑΤ, για τη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των στατιστικών,
- xii) καταγραφή της αυτοκτονικότητας στην Ελλάδα και των αποπειρών αυτοκτονιών και εκτίμηση του άμεσου και έμμεσου οικονομικού κόστους των αυτοκτονιών για τη Χώρα και
- xiii) αναβάθμιση της βάσης δεδομένων της διαδικτυακής πύλης της ΕΛΣΤΑΤ ως προς τον τρόπο παρουσίασης των αποτελεσμάτων ανά στατιστική έρευνα/εργασία, σύμφωνα με τα πρότυπα της Eurostat.

- **Αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης (portal) της ΕΛΣΤΑΤ**

Η ΕΛΣΤΑΤ στοχεύει στη διαρκή βελτίωση των διάφορων πλευρών της μορφής και του περιεχομένου του ιστοχώρου της και άλλων τρόπων διάχυσης των παραγόμενων στατιστικών, έτσι ώστε να προσαρμόζονται κάθε φορά στις ανάγκες των χρηστών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Σημαντικό ρόλο στην επίτευξη του ανωτέρω στόχου θα παίξει και το έργο για την αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ICT) –βλ. Ενότητα Β, Εδάφιο 5, ανωτέρω– το οποίο θα αναβαθμίσει σημαντικά τη διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ με την ενσωμάτωση νέων εργαλείων και τεχνολογιών. Οι εργασίες επανασχεδιασμού της διαδικτυακής πύλης της ΕΛΣΤΑΤ και εμπλουτισμού του περιεχομένου και αναβάθμισης της λειτουργικότητάς της περιλαμβάνονται στα δύο πρώτα υποέργα του ανωτέρω έργου.

Η κεντρική ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ δέχεται καθημερινά μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Το 2014 η κεντρική ιστοσελίδα είχε 435.798 επισκέψεις μοναδικών χρηστών, δηλαδή αριθμό των μοναδικών υπολογιστών που επισκέφτηκαν την ιστοσελίδα, σημειώνοντας αύξηση 10,5% σε σχέση με το 2013. Παρόμοια αύξηση, 10,4%, σημείωσε και ο συνολικός αριθμός των περιόδων σύνδεσης, δηλαδή της χρονικής περιόδου κατά την οποία ένας χρήστης είναι ενεργά συνδεδεμένος με την ιστοσελίδα, ο οποίος, εντός του έτους 2014, ανήλθε σε 756.587. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης και το Τμήμα Βιβλιοθήκης εξυπηρέτησαν 4.942 αιτήματα χρηστών το 2014.

Μέσα στο 2014 έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες για τον εμπλουτισμό του ιστοχώρου της ΕΛΣΤΑΤ (στο ελληνικό, καθώς και στο αγγλικό μέρος του):

- Ανάρτηση της Πολιτικής Τιμολόγησης Στατιστικών Προϊόντων της ΕΛΣΤΑΤ, στην ειδική ενότητα του ιστοχώρου της που αφορά στο αίτημα παροχής στατιστικών στοιχείων.
- Συνέχιση των εργασιών για την επικαιροποίηση των πινάκων και την κάλυψη των κενών των χρονοσειρών στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, καθώς και τον εμπλουτισμό της ιστοσελίδας με τα μεταδομένα όλων των διενεργούμενων στατιστικών ερευνών και εργασιών, προσαρμοσμένων στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Ανταλλαγής Στατιστικών Δεδομένων και Μεταδεδομένων (European Statistical Data and Metadata Exchange – ESMS). Μέχρι τα τέλη του 2014 είχαν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ μεταδεδομένα, σύμφωνα με το σύστημα ESMS, περίπου για το 76% των διενεργούμενων στατιστικών ερευνών/εργασιών.
- Αύξηση του αριθμού των Δελτίων Τύπου, με στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ, από 285 το 2009 σε 328 το 2014 (αύξηση κατά 15%), έτσι ώστε να παρέχεται στους χρήστες ολοένα μεγαλύτερο μέρος των αποτελεσμάτων των στατιστικών εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ και, γενικά, ευρύτερη και διεξοδικότερη στατιστική πληροφόρηση.
- Ανάρτηση πινάκων στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ για διάφορα θέματα και για σειρά ετών, όπου παρατηρείτο έλλειμμα πληροφόρησης.
- Μετατροπή των πινάκων δεδομένων από τη μορφή pdf σε excel για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των χρηστών. Η εργασία αυτή περιελάμβανε τη μετατροπή και τον έλεγχο εκατοντάδων πινάκων και διήρκησε αρκετούς μήνες.
- Κατάρτιση και, στη συνέχεια, ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο διαδικασιών πλήρως συμβατών με τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την πρόσβαση ερευνητών σε μικροδεδομένα στατιστικών ερευνών της ΕΛΣΤΑΤ, διαφυλάσσοντας πλήρως την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Επίσης, καθ' όλη τη διάρκεια του 2014 συνεχίστηκαν οι εργασίες για την ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής που θα επιτρέπει την άμεση πρόσβαση, διαχείριση, συσχέτιση και χαρτογράφηση των δεδομένων των Απογραφών Πληθυσμού – Κατοικιών των ετών 1991, 2001 και 2011, στο πλαίσιο του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) που υπογράφηκε τον Αύγουστο του 2012. Το ανωτέρω μνημόνιο αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ελεύθερης διάχυσης γεωχωρικών δεδομένων στους απαιτητικούς και εξειδικευμένους χρήστες, αλλά και στο ευρύτερο κοινό, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζεται πλήρως το στατιστικό απόρρητο των ατομικών στοιχείων των απογραφέντων.

Στο πλαίσιο της ανάληψης από την Ελλάδα της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014, δημιουργήθηκε στην ΕΛΣΤΑΤ ειδικός ιστοχώρος, <http://eu2014presidency.statistics.gr>, ο οποίος παρείχε πληροφορίες για τις δραστηριότητες της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου για τις Στατιστικές υπό την ελληνική Προεδρία, την πρόοδο των νομοθετικών στατιστικών φακέλων και κάθε άλλη σχετική πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων συνδέσμων (links) για πρόσβαση σε σχετικά έγγραφα και ιστοσελίδες, καθώς και βασικά στοιχεία επικοινωνίας. Η ιστοσελίδα της ελληνικής Προεδρίας για το έτος 2014, είχε 3.744 επισκέψεις χρηστών – νέων και επανερχόμενων χρηστών. Ο συνολικός αριθμός των περιόδων σύνδεσης των χρηστών εντός του 2014 ανήλθε σε 6.508.

Η ειδική έκδοση του δημοσιεύματος της ΕΛΣΤΑΤ «Greece in figures, Special Edition», με βασικές στατιστικές και συγκριτικά στοιχεία των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διανεμήθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών, στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας.

- **Ανάπτυξη στατιστικής παιδείας**

Στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΛΣΤΑΤ «Ανάπτυξη στατιστικής παιδείας» πραγματοποιήθηκαν, εντός του 2014, δεκαέξι (16) επισκέψεις σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΛΣΤΑΤ. Πεντακόσιοι πενήντα δύο (552) μαθητές συνοδευόμενοι από σαράντα δύο (42) καθηγητές επισκέφτηκαν τους χώρους της και τη Βιβλιοθήκη της ΕΛΣΤΑΤ, ενημερώθηκαν για τα αντικείμενα και το έργο της ΕΛΣΤΑΤ, για το στατιστικό υλικό που μπορούν να αντλήσουν από τον ιστοχώρο της ΕΛΣΤΑΤ, καθώς και για τις υπηρεσίες που παρέχει στους χρήστες η εξειδικευμένη Βιβλιοθήκη της ΕΛΣΤΑΤ (ηλεκτρονικός κατάλογος Βιβλιοθήκης, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Κέντρο Υποστήριξης Ευρωπαϊκών Στατιστικών Δεδομένων στην Ελλάδα – ESDS).

- **Συμμετοχή της ΕΛΣΤΑΤ στην 79η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης**

Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε, το 2014, στην 79η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (6 – 14 Σεπτεμβρίου 2014) με δικό της περίπτερο, στοχεύοντας στην ενημέρωση των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα για το έργο που έχει επιτελέσει και συνεχίζει να επιτελεί και το οποίο αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των επίσημων στατιστικών της Ελλάδος και την εδραίωση της αξιοπιστίας τους σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Οι επισκέπτες του περιπτέρου είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν, μεταξύ άλλων, για την Αποστολή (mission) της ΕΛΣΤΑΤ, το έργο της κατά την περίοδο Αύγουστος 2010 – Αύγουστος 2014, τα Ελληνικά Στατιστικά Προγράμματα 2011 – 2013 και 2014 – 2016, τα Στατιστικά Προγράμματα Εργασιών της των ετών 2014 και 2015 και τις Εκθέσεις Αξιολόγησης των Στατιστικών Προγραμμάτων των ετών 2012 και 2013, τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛΣΣ, τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, τη Διακήρυξη του Διεθνούς Στατιστικού Ινστιτούτου (ISI) για την Επαγγελματική Δεοντολογία, την Ειδική Έκδοση και το φυλλάδιο της ΕΛΣΤΑΤ για την Ελληνική Προεδρία και τα Ημερολόγια Ανακοινώσεων Δελτίων Τύπου των ετών 2014 και 2015. Επίσης, τα δημοσιεύματα «Η Ελληνική Οικονομία» και «Συνθήκες Διαβίωσης στην Ελλάδα», με την τελευταία τους επικαιροποίηση, το ενημερωτικό φυλλάδιο «Η Ελλάδα με αριθμούς, 2014», καθώς και δεδομένα στατιστικών ερευνών/εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ (αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2011, στατιστικές εργατικού δυναμικού, στατιστικές γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας, στατιστικές ενδοκοινοτικού και εξωτερικού εμπορίου, στατιστικές τουρισμού και στοιχεία του Εθνικού και του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή) ήταν διαθέσιμα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για τους επισκέπτες στο περίπτερο. Στο περίπτερο της ΕΛΣΤΑΤ υπήρχαν, επίσης, παρουσιάσεις στατιστικών στοιχείων και άλλων πληροφοριών υπό μορφή infographics.

Τα εγκαίνια του περιπτέρου έγιναν στις 7 Σεπτεμβρίου 2014, παρόντος του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ. Υλικό από την παρουσία της ΕΛΣΤΑΤ στην 79η ΔΕΘ είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-EXPO79>

- **Σύγκληση του Συμβουλίου του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΛΣΣ)**

Μέσα στο 2014 πραγματοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ δύο συσκέψεις του Συμβου-

λίου του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΛΣΣ).

Η πρώτη από τις ανωτέρω συσκέψεις πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου 2014. Σκοπός της σύσκεψης ήταν:

- η παρουσίαση της Έκθεσης Αξιολόγησης του Στατιστικού Προγράμματος 2013 της ΕΛΣΤΑΤ,
- η παρουσίαση του σχεδίου του Ετήσιου Στατιστικού Προγράμματος 2015 της ΕΛΣΤΑΤ,
- η ενημέρωση των μελών του ΣΥΕΛΣΣ σχετικά με: α) τα σχόλια που διατυπώθηκαν από χρήστες στατιστικών στο Συνέδριο Χρηστών που πραγματοποιήθηκε το 2013, β) τα βασικά βήματα για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ και γ) τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την επιθεώρηση (peer review) στην Ελλάδα, ενόψει της προγραμματισμένης πραγματοποίησής της τον Νοέμβριο του 2014.

Η δεύτερη σύσκεψη του ΣΥΕΛΣΣ μέσα στο 2014 πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2014. Σκοπός της σύσκεψης ήταν:

- η παρουσίαση των αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ,
- η παρουσίαση της Έκθεσης Απολογισμού του Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών 2014, τριών εθνικών Αρχών του ΕΛΣΣ (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής) από τους εκπροσώπους τους στο ΣΥΕΛΣΣ,
- η ενημέρωση των μελών του ΣΥΕΛΣΣ σχετικά με: α) τα σχόλια που διατυπώθηκαν από χρήστες στατιστικών στο Συνέδριο Χρηστών που πραγματοποιήθηκε το 2014, β) την πραγματοποιηθείσα επιθεώρηση (peer review) στην Ελλάδα.

• **Αξιοποίηση διοικητικών πηγών για την παραγωγή στατιστικών**

Στοχεύοντας στη βελτίωση του στατιστικού της προϊόντος, με παράλληλη εξοικονόμηση ανθρωπίνων και οικονομικών πόρων και μείωση του διοικητικού φόρτου των ερευνωμένων, η ΕΛΣΤΑΤ ενέταξε, από τη σύστασή της, στα στατιστικά προγράμματα εργασιών της, δράσεις με σκοπό τη στενότερη συνεργασία της με παραγωγούς στατιστικών στοιχείων και την καλύτερη χρήση των διοικητικών πηγών δεδομένων. Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης στην ΕΛΣΤΑΤ σε όλες τις διοικητικές πηγές δεδομένων και σε πρωτογενή στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων απόρρητων στοιχείων, αναφέρεται ρητά στον Στατιστικό Νόμο, όπως ισχύει (άρθρο 2, παράγραφος 3 και άρθρο 8, παράγραφος 2), στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛΣΣ (άρθρο 8, παράγραφος 4) και στη Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις της ΕΛΣΤΑΤ εντός του 2014:

- α) Υπογραφή επικαιροποιημένου μνημονίου συνεργασίας, τον Απρίλιο του 2014, μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ), της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) και του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), για την παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ πληροφοριών για τις ανάγκες παραγωγής Στατιστικών Επιχειρήσεων και Εθνικών Λογαριασμών (βλ. ανωτέρω, Ενότητα Β, Εδάφιο 5).
- β) Υπογραφή μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), για τη διενέργεια από κοινού των ερευνών Καινοτομίας και Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D), με άμεση χρήση των αποτελεσμάτων από την ΕΛΣΤΑΤ στο πλαίσιο της παραγωγής Εθνικών Λογαριασμών κατά ESA 2010 και από το ΕΚΤ για την εκπλήρωση υποχρεώσεων Ευρωπαϊκού Κανονισμού.
- γ) Έναρξη συνεργασίας της ΕΛΣΤΑΤ με τη Διεύθυνση Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό την αξιοποίηση στοιχείων που θα συλλέγονται μέσα από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) της Ελληνικής Αστυνομίας, για τις ανάγκες της Έρευνας των Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων.
- δ) Έναρξη συνεργασίας με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την προετοιμασία της ηλεκτρονικής συλλογής των στατιστικών στοιχείων της δικαιοσύνης από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου.

- **Αύξηση της χρήσης νέων τεχνολογιών για τη συλλογή δεδομένων**

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις της ΕΛΣΤΑΤ που δρομολογήθηκαν το 2014:

- Ανάπτυξη ερωτηματολογίου σε ηλεκτρονική μορφή για συλλογή, μέσω e-mail, στοιχείων για τον Δείκτη Παραγωγής στον τομέα των Κατασκευών από τις ερευνώμενες επιχειρήσεις.
- Πιλοτική διενέργεια των επαναληπτικών συνεντεύξεων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, με χρήση της μεθόδου συλλογής δεδομένων CATI.
- Διενέργεια της Έρευνας Θαλάσσιας Αλιείας, με δυνατότητα οπτικής ανάγνωσης χαρακτήρων (OCR).
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού (web) ερωτηματολογίου για την Ετήσια Γεωργική Έρευνα.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικών (web) ερωτηματολογίων για τις Στατιστικές Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και για τις έρευνες Παλινοστούτων και Αλλοδαπών Μαθητών.
- Αναβάθμιση της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την υποβολή στοιχείων ξενοδοχειακής κίνησης (αφίξεων και διανυκτερεύσεων) από ξενοδοχεία, αλλά και ενοικιαζόμενα δωμάτια.

E. ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Έχοντας ως στόχο την καθιέρωσή της ως ενεργού μέλους του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, η ΕΛΣΤΑΤ συνέχισε μέσα στο 2014 να δίνει μεγάλη έμφαση στην άριστη συνεργασία με την Eurostat και τις άλλες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως, επίσης, και με τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες των υπολοίπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίστηκε μέσα στο 2014 η ανελλιπή, συντονισμένη και ουσιαστική συμμετοχή υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ στις Ομάδες Εργασίας της Eurostat και του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ στις συναντήσεις της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC), του Partnership Group της ESSC⁽⁸⁾, του Bureau του European Statistical Forum⁽⁹⁾ και της Συντακτικής Επιτροπής της Ετήσιας Έκθεσης του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, στα οποία όργανα ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ ήταν μέλος κατά το 2014. Επιπλέον, στο πλαίσιο της επιδίωξης της συνεργασίας και του ενεργού ρόλου της ΕΛΣΤΑΤ και της Χώρας στα διεθνή στατιστικά fora, συνεχίστηκε η ενεργή συμμετοχή της ΕΛΣΤΑΤ στις συναντήσεις και εργασίες διεθνών στατιστικών φορέων, όπως της Διάσκεψης Ευρωπαίων Στατιστικών (Conference of European Statisticians), της Στατιστικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών (UN Statistical Commission) και του Διεθνούς Ινστιτούτου Στατιστικής (International Statistical Institute).

- **Ανάληψη από την ΕΛΣΤΑΤ της Προεδρίας της Ομάδας Εργασίας για τις Στατιστικές του Συμβουλίου (Council Working Party on Statistics – CWPS)**

Η Ελλάδα ανέλαβε την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014. Σε αυτό το πλαίσιο, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανέλαβε την Προεδρία της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου για τις Στατιστικές (Council Working Party on Statistics – CWPS) τον Ιανουάριο του 2014. Η Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου για τις Στατιστικές, της οποίας προεδρεύει το εκάστοτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την Προεδρία, ασκεί νομοπαρασκευαστικό έργο για την επίτευξη κοινής θέσης στο Συμβούλιο επί του κειμένου νομοθετικής πράξης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στη βάση συμφωνηθέντων εντός της Ομάδας Εργασίας κειμένων των νομοθετικών πράξεων, η Προεδρία προέβη σε άτυπες τριμερείς

(8) Το Partnership Group της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC) έχει ως αποστολή την ενίσχυση της ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, ιδίως με τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ESSC.

(9) Το European Statistical Forum (ESF) είναι φορέας διακυβέρνησης στις σχέσεις του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Το ESF Bureau έχει ως στόχο την αποτελεσματική λειτουργία του ESF με την προετοιμασία των συσκέψεων του Forum και την παρακολούθηση των δράσεων οι οποίες συμφωνούνται στο πλαίσιο του.

συναντήσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας και την υιοθέτηση από τους δύο συννομοθέτες –το Συμβούλιο και το ΕΚ– των νομοθετικών πράξεων.

Οι συνολικές προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας είχαν καθοριστεί στο πρόγραμμα της τριάδας της Ιρλανδικής – Λιθουανικής – Ελληνικής Προεδρίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελληνική Προεδρία δεσμεύτηκε να συνεχίσει να εργάζεται για την επίτευξη του στόχου της παροχής χρήσιμων και υψηλής ποιότητας επίσημων Ευρωπαϊκών Στατιστικών, οι οποίες συμβάλλουν στην ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των πολιτικών της Ένωσης. Δεσμεύτηκε, επίσης, να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις επίσημες στατιστικές, με βάση το Ευρωπαϊκό Δίκαιο για τις στατιστικές, στη δέσμευση των εθνικών κυβερνήσεων και τη συμμόρφωση με τις αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές.

Προκειμένου να ανταποκριθεί στις πιο επείγουσες στατιστικές ανάγκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελληνική Προεδρία απέδωσε υψηλή προτεραιότητα στην προώθηση της Πρότασης για την τροποποίηση του Κανονισμού 223/2009 για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές –τον Στατιστικό Νόμο της ΕΕ– στη βάση των προσπαθειών των προηγούμενων τεσσάρων Προεδριών. Η πρόοδος της Πρότασης Κανονισμού για την παροχή και την ποιότητα των στατιστικών σχετικά με τη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών της ΕΕ εντάχθηκε, επίσης, στις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας. Επιπλέον, προωθήθηκαν παράλληλα και άλλοι ανοιχτοί νομοθετικοί φάκελοι οι οποίοι, για διάφορους λόγους, αποτελούσαν προτεραιότητες.

Η διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των νέων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2014 (Μάιος 2014) αποτέλεσε έναν πρόσθετο παράγοντα που καθόρισε το πλαίσιο εργασιών της Ελληνικής Προεδρίας. Συγκεκριμένα, ο διαθέσιμος χρόνος για τη διαπραγμάτευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που είναι συννομοθέτης στις εν λόγω Προτάσεις, ήταν περιορισμένος και δεδομένος, καθ' όσον όλες οι διαπραγματεύσεις έπρεπε να ολοκληρωθούν έως τα τέλη Μαρτίου του 2014.

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας, τέσσερις νομοθετικές Προτάσεις ολοκληρώθηκαν και οι σχετικές νομοθετικές πράξεις (Κανονισμοί) δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χάρις στις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την ελληνική πλευρά για επίτευξη συμφωνίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την προθυμία όλων των εμπλεκόμενων μερών να ολοκληρωθούν αυτές οι νομοθετικές Προτάσεις.

Οι εν λόγω Κανονισμοί, που αφορούν σε τροποποιήσεις υφιστάμενων Κανονισμών, είναι οι ακόλουθοι:

- Κανονισμός 538/2014 σχετικά με τους Ευρωπαϊκούς Οικονομικούς Λογαριασμούς Περιβάλλοντος.
- Κανονισμός 545/2014 σχετικά με την οργάνωση της δειγματοληπτικής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού.
- Κανονισμός 659/2014 σχετικά με τις στατιστικές που αφορούν στις συναλλαγές αγαθών μεταξύ κρατών μελών (Intrastat).
- Κανονισμός 378/2014 σχετικά με την Έρευνα Διάρθρωσης των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων και Έρευνα σχετικά με τις Μεθόδους Γεωργικής Παραγωγής.

Η επεξεργασία των ακόλουθων φακέλων ξεκίνησε επί της Ελληνικής Προεδρίας και σημειώθηκε πρόοδος ως προς το επίπεδο επίτευξης συμφωνίας, σε επίπεδο Ομάδας Εργασίας Συμβουλίου:

- Στατιστικές εξωτερικού εμπορίου με τις τρίτες χώρες (Extrastat).
- Στατιστικές σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές, όσον αφορά στη συλλογή στοιχείων για εμπορεύματα, επιβάτες και ατυχήματα.
- Στατιστικές σχετικά με μεταφορές εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών.

Επιπλέον, τα σημαντικά θέματα του Κανονισμού για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές (223/2009) και του Κανονισμού για την παροχή και την ποιότητα των στατιστικών σχετικά με τη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών αποτέλεσαν το επίκεντρο ιδιαίτερα σημαντικών προσπαθειών από την Ελληνική Προεδρία. Παρά τη χρονική πίεση, λόγω της λήξης της κοινοβουλευτικής πε-

ριόδου, σημαντική πρόοδος επιτεύχθηκε επί Ελληνικής Προεδρίας σε αυτούς τους φακέλους. Πιο συγκεκριμένα:

- Για τον Κανονισμό 223/2009 για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές –κατόπιν αναδιατύπωσης από την Ελληνική Προεδρία του επί μακρόν (επί τέσσερις προηγούμενες προεδρίες) επίμαχου κειμένου, με σκοπό την ανεύρεση κοινού εδάφους και την επίτευξη ενός ισχυρού Στατιστικού Νόμου για την Ένωση– ένα κείμενο ως βάση για διαπραγμάτευση και συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατέθηκε στην Ιταλική Προεδρία.
- Για τον Κανονισμό για την παροχή και την ποιότητα των στατιστικών σχετικά με τη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών, επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος μετά την αναδιατύπωση από την Ελληνική Προεδρία του, επίσης, επίμαχου κειμένου.

Η Ομάδα Προεδρίας της ΕΛΣΤΑΤ αποτελείται από 8 συνολικά μέλη. Επικεφαλής της Ομάδας Προεδρίας ήταν ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, ο οποίος προέδρευσε της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου για τις Στατιστικές κατά το διάστημα της Ελληνικής Προεδρίας. Η Ομάδα Προεδρίας είχε την απαραίτητη υποστήριξη των υπηρεσιακών μονάδων της ΕΛΣΤΑΤ καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών της.

Η Ομάδα Προεδρίας της ΕΛΣΤΑΤ παρέδωσε στις 24 Ιουνίου 2014 τη σκυτάλη της Προεδρίας στους συναδέλφους της Ιταλικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ISTAT), σε μία τελετή παράδοσης στο Ζάππειο Μέγαρο, όπου παρουσιάστηκαν το έργο της Ελληνικής Προεδρίας και ο βαθμός προόδου των φακέλων και μεταφέρθηκαν οι εμπειρίες και τα διδάγματα από το σημαντικό αυτό έργο. Σε αυτή την τελετή συμμετείχαν εκπρόσωποι των Στατιστικών Υπηρεσιών από την απερχόμενη και την εισερχόμενη τριάδα χωρών (Ιρλανδία – Λιθουανία – Ελλάδα και Ιταλία – Λετονία – Λουξεμβούργο, αντίστοιχα).

ΣΤ. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΛΣΤΑΤ

1. Προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ

Το 2014 συνεχίστηκε η μείωση στο μέγεθος του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, σε σύγκριση με το 2013, λόγω συνταξιοδότησης υπαλλήλων, ενώ ταυτόχρονα υπήρξαν και καθυστερήσεις στην πρόσληψη ή μετάταξη νέων υπαλλήλων. Πιο συγκεκριμένα, ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ, στις 31 Δεκεμβρίου 2014, ανερχόταν σε 769, από τους οποίους 728 υπάλληλοι (268 άνδρες και 460 γυναίκες) ήταν μόνιμοι και 41 υπάλληλοι (14 άνδρες και 27 γυναίκες) με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ, στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ανερχόταν σε 791, από τους οποίους 765 υπάλληλοι (277 άνδρες και 488 γυναίκες) ήταν μόνιμοι και 26 υπάλληλοι (7 άνδρες και 19 γυναίκες) με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Το 2014 αποχώρησαν 57 υπάλληλοι, 3 υπάλληλοι μετατάχθηκαν σε άλλη υπηρεσία και έγιναν 1 πρόσληψη και 37 μετατάξεις στην ΕΛΣΤΑΤ. Έτσι, ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ, το 2014, μειώθηκε κατά 2,8%.

Σε σχέση με το 2009 (31/12/2009), οπότε οι υπάλληλοι της ΕΛΣΤΑΤ αριθμούσαν 1.007, μέχρι το τέλος του 2014 είχε επέλθει καθαρή μείωση κατά 238 άτομα (23,6%). Αυτές οι δραστικές μειώσεις του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ έχουν δημιουργήσει ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες για την έγκαιρη διεκπεραίωση των δράσεων που έχουν προγραμματιστεί στα πλαίσια των ετήσιων και τριετών προγραμμάτων στατιστικών εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ.

Όπως αποτυπώνεται στο Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα 2014 – 2016, η εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος προϋποθέτει την ενίσχυση της ΕΛΣΤΑΤ με το απαραίτητο και κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό. Η ΕΛΣΤΑΤ έχει προβεί στον υπολογισμό των ελάχιστων ανθρώπινων πόρων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της ως Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, οι οποίοι ανέρχονται περίπου σε 930 υπαλλήλους. Η Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές περιέχει ρητές δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για την παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ επαρκών ανθρώπινων πόρων, ώστε να δύναται να παρέχει στους χρήστες υψηλής ποιότητας στατιστικές, σύμφωνα με όλες τις υποχρεώσεις της σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι προφανές ότι η Δέσμευση δεν τηρείται στο θέμα αυτό, αφού οι άνθρωποι

πόροι της ΕΛΣΤΑΤ, στο τέλος Δεκεμβρίου 2014, υπολείπονταν κατά 161 υπαλλήλους από τους ανωτέρω ελάχιστους ανθρώπινους πόρους. Η μη επαρκής τήρηση της Δέσμευσης καταδεικνύεται και από τα κατωτέρω:

Το 2014, κατόπιν των συνεχών πιέσεων της ΕΛΣΤΑΤ προς τους αρμόδιους φορείς, σημειώθηκε κάποια –αλλά πολύ μικρότερη της αναγκαίας– πρόοδος, όσον αφορά στην πρόσληψη νέου προσωπικού. Πιο συγκεκριμένα, 46 υπάλληλοι μετατάχθηκαν στην ΕΛΣΤΑΤ το πρώτο εξάμηνο του 2014. Ωστόσο, η εξέλιξη αυτή έλαβε χώρα με σημαντικές δυσκολίες και μεγάλες καθυστερήσεις με επίπτωση και στον αριθμό των υπαλλήλων που τελικά ενίσχυσαν την ΕΛΣΤΑΤ. Σημειώνεται η μακρά χρονική διάρκεια –πέραν των 12 μηνών– που χρειάστηκε για τη διαδικασία, με τις καθυστερήσεις να οφείλονται σε έλλειψη πραγματικής συνεργασίας από την πλευρά της Κυβέρνησης να προωθήσει τη διαδικασία μέσω κατάλληλων μέτρων και την απροθυμία από την πλευρά κάποιων Υπουργών της Κυβέρνησης να αποδεσμεύσουν το προσωπικό που είχε οριστεί για μετάταξη.

Σε συνέχεια της, καθυστερημένης, ολοκλήρωσης της προσπάθειας για τις ανωτέρω μετατάξεις, η ΕΛΣΤΑΤ ζήτησε να προσλάβει 67 πρόσθετους υπαλλήλους εκτός του δημόσιου τομέα. Τον Ιούλιο του 2014 τα Υπουργεία Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ενέκριναν επίσημα τη διαδικασία για την πρόσληψη 33 από τους ανωτέρω υπαλλήλους. Ωστόσο, μέχρι το τέλος του 2014, η διαδικασία κινήθηκε με πολύ αργούς ρυθμούς και δεν ολοκληρώθηκε. Για την πρόσληψη των υπόλοιπων 34 υπαλλήλων, το Υπουργείο Οικονομικών θα έπρεπε να περάσει νομοθετική διάταξη για τη σύσταση αντίστοιχου αριθμού οργανικών θέσεων στην ΕΛΣΤΑΤ. Μέχρι το τέλος του 2014, όμως, δεν υπήρξε καμία πρόοδος στο θέμα αυτό από το Υπουργείο.

Ως προς το θέμα της πρόσληψης των 10 ειδικών επιστημόνων, που προβλέπεται στο άρθρο 20 του Στατιστικού Νόμου 3832/2010, επίσης, δεν υπήρξε πρόοδος εντός του 2014. Το θέμα αυτό παρέμεινε σε εκκρεμότητα λόγω της άρνησης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) να αναγνωρίσει το κατά τον Στατιστικό Νόμο δικαίωμα του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ να καθορίζει τον τομέα ειδίκευσης των ειδικών επιστημόνων (π.χ. εθνικοί λογαριασμοί, δημογραφία κλπ.) σύμφωνα με τις ανάγκες της, όπως και το δικαίωμα της ΕΛΣΤΑΤ, το οποίο της παρέχεται με το ανωτέρω άρθρο, να εκδώσει την προκήρυξη για την πρόσληψη του εξειδικευμένου αυτού προσωπικού.

Στα ανωτέρω θα πρέπει να προστεθεί η συνεχιζόμενη στασιμότητα, από το 2012, στο θέμα έγκρισης από πλευράς Κυβέρνησης της χρήσης του ΕΣΠΑ για τη μετάθεση για δύο χρόνια 8 στατιστικών από άλλες Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, που έχει ζητήσει η ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό την υποβοήθηση του έργου της σε διάφορους στατιστικούς τομείς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, από τους 769 υπαλλήλους της ΕΛΣΤΑΤ, οι 558 εργάζονταν στην Κεντρική Υπηρεσία και οι 211 στις Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών.

Ο ακόλουθος πίνακας εμφανίζει την κατανομή του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ, κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης, τα έτη 2013 και 2014 (31 Δεκεμβρίου):

Πίνακας 1: Προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ, κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης: 2013 και 2014									
Επίπεδο εκπαίδευσης	Άνδρες			Γυναίκες			Σύνολο		
	2013	2014	Μεταβολή %	2013	2014	Μεταβολή %	2013	2014	Μεταβολή %
ΠΕ	166	173	4,2	216	221	2,3	382	394	3,1
ΤΕ	25	26	4,0	56	56	0,0	81	82	1,2
ΔΕ	88	78	- 11,4	231	206	- 10,8	319	284	- 11,0
ΥΕ	5	5	0,0	4	4	0,0	9	9	0,0
Σύνολο	284	282	- 0,7	507	487	- 3,9	791	769	- 2,8

Ζ. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΣΤΑΤ

Οι δαπάνες της ΕΛΣΤΑΤ το 2014 ταξινομούνται στους ακόλουθους τύπους:

- α) Κόστος εργασίας (μισθοί του μόνιμου προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ, συμπεριλαμβανομένων του βασικού μισθού, επιδομάτων, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, πρόσθετων και παρεπόμενων παροχών για το μόνιμο προσωπικό κλπ.).
- β) Δαπάνες που σχετίζονται με μετακινήσεις του προσωπικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίες περιλαμβάνουν δαπάνες ταξιδιών και ημερήσια αποζημίωση μόνιμων υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ που μετακινούνται εκτός γραφείου, για τη διενέργεια στατιστικών ερευνών επιτοπίως ή για συμμετοχή σε συσκέψεις, σεμινάρια κλπ. στο εξωτερικό, καθώς και δαπάνες που σχετίζονται με μεταθέσεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ σε άλλες Υπηρεσίες, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.
- γ) Άλλα λειτουργικά έξοδα, τα οποία περιλαμβάνουν κόστη που σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ (Κεντρική Υπηρεσία και Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών), όπως ενοίκια, δαπάνες για ηλεκτρική ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, ύδρευση, ασφάλεια και συντήρηση κτιρίων, κόστη για διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις, συνδρομές, δαπάνες για την προμήθεια αναλωσίμων (χαρτί, γραφική ύλη, ιατρικά και φαρμακευτικά είδη, υλικά για τη συντήρηση και επισκευή εγκαταστάσεων και εξοπλισμού), καυσίμων κλπ. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες για την προμήθεια κεφαλαιακού εξοπλισμού (επίπλων, ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών, φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων και άλλου εξοπλισμού γραφείου).
- δ) Κόστος διενέργειας των Απογραφών Κτιρίων, Πληθυσμού – Κατοικιών και Γεωργίας – Κτηνοτροφίας.
- ε) Χρηματοδοτούμενα έργα (projects) από τη Eurostat, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο διενέργειας στατιστικών εργασιών που χρηματοδοτούνται από τη Eurostat.
- στ) Επενδύσεις μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών της ΕΛΣΤΑΤ το 2014, κατά τύπο δαπάνης, καθώς και σύγκριση με τις αντίστοιχες δαπάνες του 2013 (οριστικά στοιχεία):

Πίνακας 2: Δαπάνες της ΕΛΣΤΑΤ, κατά τύπο δαπάνης: 2013 και 2014		
Τύπος δαπάνης	Καταβληθέν ποσό (σε ευρώ)	
	2013	2014
Κόστος εργασίας	23.464.959,11	22.777.554,95
Δαπάνες που σχετίζονται με μετακινήσεις του προσωπικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό	303.106,47	445.624,57
Άλλα λειτουργικά έξοδα και κόστη για την προμήθεια κεφαλαιακού εξοπλισμού	4.203.579,18	4.310.645,41
Κόστος για τη διενέργεια των Απογραφών Κτιρίων, Πληθυσμού – Κατοικιών και Γεωργίας – Κτηνοτροφίας	1.085.471,35	447.252,00
Χρηματοδοτούμενα έργα (projects) από τη Eurostat	261.448,57	1.564.678,05
Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω ΠΔΕ	0,00	29.333,04
Σύνολο	29.318.564,68	29.575.088,02

Η παρατηρούμενη μείωση στις καταβληθείσες δαπάνες μεταξύ των ετών 2013 και 2014, όσον αφορά στο «Κόστος εργασίας», οφείλεται στη μείωση του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ λόγω συνταξιοδοτήσεων και τη μη ολοκλήρωση των διαδικασιών για τις αναγκαίες προσλήψεις προσωπικού.

Η αύξηση που καταγράφεται στις «Δαπάνες για μετακινήσεις προσωπικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό» το έτος 2014, οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις μετακινήσεις εκτός έδρας υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ που πραγματοποιήθηκαν στο τέλος του 2013, για τη διενέργεια της Έρευνας Διάρθρωσης των Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων και είχαν ως αποτέλεσμα την καταβολή των σχετικών ποσών το 2014. Επίσης, οφείλεται, σε κάποιο βαθμό, και στις μετακινήσεις της Ομάδας Προεδρίας στο εξωτερικό κατά το 1ο εξάμηνο του 2014, στο πλαίσιο της ανάληψης από την ΕΛΣΤΑΤ της Προεδρίας της Ομάδας Εργασίας για τις Στατιστικές του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιανουάριο του 2014.

Η καταγραφόμενη μείωση στο «Κόστος για τη διενέργεια των Απογραφών Κτιρίων, Πληθυσμού – Κατοικιών και Γεωργίας – Κτηνοτροφίας» οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την επεξεργασία των στοιχείων των Απογραφών 2011 κατεβλήθη κάθε δυνατή προσπάθεια από την ΕΛΣΤΑΤ για όσο πιο αυτοματοποιημένη διαχείριση των στοιχείων με αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών που διατίθενται, τόσο για λόγους αποφυγής του ανθρώπινου σφάλματος που εμπεριέχει ο μη αυτοματοποιημένος χειρισμός όσο και για τη σημαντική μείωση του απαιτούμενου κόστους που βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΛΣΤΑΤ.

Η αύξηση των δαπανών στα «Χρηματοδοτούμενα έργα από τη Eurostat» για τη διενέργεια ερευνών μέσω συμβολαίων, οφείλεται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, στην Έρευνα Διάρθρωσης των Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων 2013.

Σύμφωνα με τον Στατιστικό Νόμο 3832/2010, όπως ισχύει, η ΕΛΣΤΑΤ απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλη διοικητική αρχή. Η λειτουργία της ΕΛΣΤΑΤ υπάγεται στον έλεγχο της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με τον Κανονισμό της. Ωστόσο, τόσο εντός του 2013 όσο και εντός του 2014, συνέβησαν περιστατικά τα οποία έθεσαν σε δοκιμασία τη διάταξη αυτή του Νόμου. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των ανωτέρω ετών έγιναν προσπάθειες από το Υπουργείο Οικονομικών να εισαγάγει για την ΕΛΣΤΑΤ προληπτικούς ελέγχους εκτέλεσης του προϋπολογισμού της. Το γεγονός αυτό είναι σε πλήρη αντίθεση με τη Δέσμευση της Ελληνικής Κυβέρνησης στη Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές, να «αποσυνδέσει τον προϋπολογισμό της ΕΛΣΤΑΤ από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών και να εισάγει τον προγραμματισμό του προϋπολογισμού, την εκτέλεση και την παρακολούθησή του σύμφωνα με τις υφιστάμενες διαδικασίες με τη συμμετοχή του Ελληνικού Κοινοβουλίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Επίσης, συνεχίστηκε, εντός του 2014, η εμφάνιση της ΕΛΣΤΑΤ σε web εφαρμογές και πίνακες του Υπουργείου Οικονομικών ως φορέα εποπτευόμενου από το Υπουργείο. Κατά το 3ο τρίμηνο του 2014, κατόπιν ενστάσεων της ΕΛΣΤΑΤ, σε μία θετική κίνηση το Υπουργείο Οικονομικών τροποποίησε μία web εφαρμογή και πίνακες, εμφανίζοντας ορθά την ΕΛΣΤΑΤ ως Ανεξάρτητη Αρχή. Παρόλα αυτά, η εμφάνιση της ΕΛΣΤΑΤ σε άλλα επίσημα έγγραφα του Υπουργείου ως εποπτευόμενου φορέα του Υπουργείου Οικονομικών συνεχίστηκε.

Παρά τα προβλεπόμενα στη Δέσμευση για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές και στον Στατιστικό Νόμο 3832/2010, όπως τροποποιήθηκε προς εκπλήρωση της Δέσμευσης αυτής, η σχετικά προβλεπόμενη αυτονομία της ΕΛΣΤΑΤ εξακολούθησε το 2014 να μην υπάρχει πλήρως στην πράξη. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνονται, επίσης, και οι αρνήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την έγκριση πληρωμών της ΕΛΣΤΑΤ, στη βάση και μόνο μη συμφωνίας με διοικητική απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με την ανάγκη της για συνδρομή από εξωτερικό εμπειρογνώμονα στην Απογραφή του 2011, ή στη βάση μη αποδοχής του δικαιώματος του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ να προσλαμβάνει τον Νομικό Σύμβουλο της ΕΛΣΤΑΤ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ειδικές διατάξεις του Στατιστικού Νόμου 3832/2010, όπως ίσχυε κατά το 2014.